... او ګولۍ وچلیدې

ننګیال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او گولۍ وچلیدې

PROPERTY OF ACKU
5657

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوګولی وچلیدی

لیکوال	شهرت ننګیال
خپرونکی	فرهنګ جهاد
شمیر	۱۰۰۰
نیټه	۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم	پیر نور علی شاه

ACKU PROPERTY

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

... او گولی وچلیدې

ننگیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سریزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کي بیلابیلي بڼي لري که څه هم په هره سیمه کي دقیام بنسټیزمحرك او څورلیځ عقیده او د ملحد او ګوډاګي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅونونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانګړتیاووڅخه برخمن دي چي په بیلا بیلو ګټه - ګوریو کي ویشلي ښکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چي موږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانګړنو لرونکي دي چي دهیواد په نورو سیموکي یي ساري نه لیدل کیږي.

موږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي ګوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدي دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر توپاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توګه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي:«ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

موږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توګه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جګړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یي دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بڼه لرله ، تردي چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لاروا چول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.

ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولې وچليدې !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلړلی تاريخ دی او وير لړلی حنوله بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکيلاک او د دوی د بريځوپه وړاندې د افغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکيلاک په مخ کې د تش لاسو خود حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه او بيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولې دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم د هيواد په هره برخه کې ددې پاڅيدنې پيل او ابتدا حالبه ده ، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پرمختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او هيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردي چي
دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه
قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود-
جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته
زمينه برابره شوه په لاړواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند-
له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه
داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي
دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي
ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړيده او
دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته-
راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاخيدلي
مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.
بنکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام
بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي
قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه
قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي
احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال
خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي
دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي
خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي
دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ-
مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کي
زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولی وچليدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوي خوا غمرلړلی تاريخ دی او ډير
لړلی خو له بلي خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکيلاک
او د دوی د بريځو پر وړاندي د افغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی
پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواک من اوپه ځان مغرور
وحشي ښکيلاک په مخ کي د تش لاسو خو د حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه
او ودريدنه او بيا په دي وحشي ځواک هغه بريالي کيدنه د ټولي دنيا د تعجب او حيرانتيا
وړ ده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کي ددې پاڅيدنې پيل او ابتدا حالبه
ده ، د ايمان او ازادي په مخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نوړ په
رڼا کي پر مختللي او په دې وسيله زموږ محلی پاڅونونه ملی او هيواد وال
شوي او د باطل په مقابل کي يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص "
جوړ کړی دی .

دقلم مجله به هغه کوي چې د افغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب
ہېلا ہېل ارخونه ، ہېلا ہېلې سیمې او ہېلا ہېلې څنډې او گوښې ږغېږي
او د دړنو لوستونکو له پاره يې روښانه کړي .

دا دی په دې گڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو ربښتیني او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او
پراختیا په لوړخېږي چې پرله پسې به خپرېږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه د تاریخ خوږ کړی او بڅرونکي کړي چې
کله کله لوستونکي ته سودا ورولاړه کړي چې گني ده به واقعیتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط د لیکوال
ژبه يې ادبي او جذابه ده او محتوی يې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځوردی .

هیله ده تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته را بولو
او ښکران لیکوال يې بشپړ ولو او قدم په قدم په وړښېمنه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

" اداره "

د گرمۍ پیل و خو د لمرشغلې د سرې په تندي د اسې تېزې
لگېدې لکه تېرې ستنې ، له ډېرې تودوخې لـه ځمکي تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپېرو او خړو ځکو دونو پوښلی و د درې په منځ کې سیند
مرام روان و ، د ګڼ چنارونه د شمال له خپوښو د اندېښنو په تال
یوه او بله خوا زنګېدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هره حته زیاتې
سوځنده او ویرمنې شوې وې ، چوغکـــــــــو به داسې شور جوړه
کړې و لکه چې د سیمې د لس ځکو نو څو انانو او مشرانو په نیونه
تړې تم کېدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

ښکران په مات زړه په پټېو او کرونديو کې په کار لګیا وو ،
د خپلې خونې د بېګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

دقلم مجله به هغه کوي چې دافغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب بېلابېل اړخونه ، بېلا بېلې سیمې او بېلا بېلې ځنډي او ګوښې ځېړي او د ډېرو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي ·

دا دی په دی ګڼه کې هم د هیواد په یوه ځنډه کې د اسلامي پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او پراختیا په لوړ ځېړي چې پرله پسې به خپریږي لیکوال په خپل پیاوړي قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړی او بېخوندي کړی چې کله کله لوستونکي ته سودا وروالاره کړي چې ګنې دا به واقعیت نه افسانوي کړی وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط د لیکوال ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوی یې د واقعیتونو او پېښو شوو پېښو انځوردی ·

موږ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو او کړان لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم په ورپسې مینه ادبي لاره باندې وړاندې تللوته !

په مینه

" اداره "

د ګرمي پیل و ، خو د لمر شغلې د سرې په تندي د اسې تېزې لګېدې لکه تېرې ستنې ، له دېرې تو د وخې له څمکې تپونه ختل ، د آسمان مخ سپېرو او خړو ګردونو پوښلی و ، د درې په منځ کې سیند مرام روان و ، دګڼ دنګ چنارونه د شمال له څپو سره داسې ښنو په تال بوه او بله خوا زنګېدل ، د پاخته سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې سوځنده او ورمنې شوې وې ، چوغکـــــــــــو به داسې شورجوړه کړی و لکه چې د سیمې د لس ګونو څوانانو او مشرانو په نیونه ترې تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي ·

بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ، د خپلې خونې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدوری

ایستل دګردې (هغوی) ورځې سختۍ او مزدورۍ دومره نه کړول لکه چې په
مارش‌آتر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګي .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره دوه نه لګید
للمي حو بي لړسو کرلي نه وو، دښتي او دغونډیو لمنې چې پخوا به للمه
غنمو پوښلې وې سپیرې او بې‌کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ مستۍ ساتیرۍ او شوخۍ ګردې ترې پاتې
وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوري ته داسې ټیټ وُ لکه
چې خپل قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او ختلې ؛ کوروونو ته
به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او نا‌آرامۍ ورسره به یې د غه خبرې
را غبرګې کړې . زمونږ د حساب معلم یې هم و نیو ، پلانی خو یې
بیرون بیولی و ، د بر کلي ملایې هم نیولی ، د پلانی کور یې بیګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورځې او اندیښنې د ټولو په فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږو کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ و ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانونو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څوتنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه ګڼه ګوڼه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریتو کار-
ګرانو او زده کړه والو د تګ د تلو سو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر درې ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د خوړلسمې سپوږمۍ [illegible] ته
لو او د هقانانو نورې چارې پرمخ بیولې او س سره له ماښامه له خپلو
کوروونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بوخلقیانو د بې جلبه
لندغریو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لیوان بوه او بله خوا
ځغاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا د ا ونډوورې غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داره مار او غله راغلي ستاسې په کوروونو دارې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلي کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ مؤظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کوروونو داړه او چاپه څوك غورځوی خو بیا هم

ایستل دګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په
مارش‌کې‌تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګۍ .
دکال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره دومره نه لګیده
للمي حوبي لسره کړلي نه وو ، دښتې او د غونډیو لمنې چې پخوا به للمه
غنمو پوښلې وې سپیرې او بې کښته پاته وې .
زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ مستۍ ساتیرۍ او شوخۍ ګردې ترې پاتې
وې ، د هر یوه سر به دولیو په منځ کې د ځمکې لوري ته داسې ټیټ وُ لکه
چې خپل قدمونه شمیرې او یا د لارې کاڼي او خټې ؟ کورونو ته
به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او نامرئي ویرې سره به یې دغه خبرې
راغبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وهلی ، پلانی خوږی
پرون بیولی ؤ ، د برکلي ملایې هم نیولی ، د پلانی کور یې بیګا
تلاشی کړی هغه .. پلانی هم ورک دی . . . . .
دغه ورخبرې او اندیښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . دکلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې مخې
بارشوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو ، او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږو کیده .
د ولسوالۍ بازار هم سوړ ؤ ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، خو تنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه ګڼه ګوڼه لیده کیده .
د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریني کار-
کوانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ ښه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر دریمې ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .
په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څوړلسمې سپوږمۍ لاته
لو او د هقانانو نورې چارې پر مخ بیولې اوس سره له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه
لندغړیو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لیوان بوه او بله خوا
ځغاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .
د خلقیانو له خوا داونډو ورې غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داره مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوک غورځوي خو بیا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی مجبور وو .

* * *

د څو ورځو راهیسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زیات شوی ؤ ، له کابل نه به دله دله جیپان راتلل او بیرته به تلل . دا هم د اضطراب ، امیدونو ، او دردونو اندیښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسیدلې وې . له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دارو مارانو د تاړاکونو ویره وه او له چا سره دیوه اسلامي پاڅون د قوام امیدونه . له چا سره د دغه پاڅون د بیلابیلو جریان په هکله اندیښنې او له څینو سره د دغه لارې د ستونزو او رهبرۍ ناکرارې . دغه اضطراب ورځ تر ورځې پیاوړی کیده ، د خلقیانو له خوا د غه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان عوارې دوردګو په سیمه او کوروڼو حملې وکړې ، څکه او کورونه یې لاندې کړي او دغه حکومت ترې واخلي . دغه آوازه ورو ورو د خلقیانو له خوا په مارشونو او میتنګونو کې هم غبرګیده او په جدي بڼه یې په غونډو کې مطرح کوله .

خو خلک پوهیدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی دیني او ملي ورونه دي او بیړی پیړیو یې د اسلامي اخوت په رڼا کې د وروري او ښه ګاونډیتوب مثالي ژوند تیر کړي دي .

د سیمې سپین روبي او مشران هم پوهیدل ای او بل ځای غونډې غونډیدل کله پټ او کله ښکاره په یوه او بل کلي کې یوه او بله ورځ کې سره راټولیدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګیا وو . له څو شپو ورځو راهیسې د غه ولسوالی کښې روانې وې . د نژدې ورځو له لیدنو کتنو هغوی راضي معلومیدل له دردمنو او سپین ږیرو څیرو یې د یو د ول د ښیږ داد او خوښۍ رڼا ځلیده داسې ښکاریدل لکه چې لویه سوبه یې په برخه شوې وي .

داسې لکه چې د غوټې له ناوړین او د کمونیزم له وحشت نه یې ژغورنده لوری موندلی وي او همداوس یې د استبداد او کفري نظام راپرځولی وي .

خو بیا هم څه نسبي نا آرامي او اندیښنه به کله نا کله د هغوی له حرکاتو ، کړنو او خبرو څرګندیده . د همدغه حالاتو په جریان کې په یوه ورځ کې له کابل نه شل دیرش عسکري لارۍ ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته راورسیدې چه په مخ کې یې څو جیپ موټر او دوه ټانکونه روان وو .

حکومت یو ځل بیا سپین روبي راغونډ کړل ، د اخل هر څه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سیمې مشرانو د املي وه چې له دوی نه به توپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت دا هم زیاته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمونږ او مال او ښته یې ستاسو . د سپین روبو او حکومت پر دغه موافقه ډیر خلک خواشیني وو ، مختلفو اندیښنو او چرتونو په سر اخیستي وو ، ډیرو د کرکې په ستر ګه ورته کتل او دا یې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاریخي ننګ او عار .

خلقیان ډیر خوشاله وو ، هغوی په خپل نیرنګ او استعماری

هغوی مجبور وو .

* * *

د څو ورځو راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی ؤ ، له کابل نه به د ډله ډله جيپيان راتلل او بېرته به تلل . دا سې اضطراب ، اميدونه ، او دردونه اندېښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسيدلې وې . له څاسره د خلق او پرچم د وحشي دارو مارانو د تالاکونو وېره اوله څاسره د يوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه . له څاسره د دغه پاڅون د پېلامې او جريان په هکله انديښنې او له څينو سره د دغه لارې د ستونزو او ربړو ناکرارې . دغــــــــــه اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کيده ، د خلقيانو له خوا د دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سيمه او کورونو حمله وکړي ، ځکه او کوروته يې لاندې کړي او دغه حکومتي ځمکې اوشته ترې واخلي . دغه آوازه ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم غبرګيده او په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله .

خو خلک پوهيدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی ديني او ملي ورونه دي او پېړۍ پېړۍ يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د وروری او پينه ګاونډ يتوب مثالي ژوند تېر کړي دی .

د سيمې سپين روږي او مشران هم په ځای او بل ځای غونډې غونډېدل کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې يوه او بله ده کې سره راټوليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کاردارانو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو . له څو شپو ورځو راسې دغه ورلېدنې کتنې روانې وې . د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل له دردمنو او سپين ږيرو څېرو يې د يو د ول د ننيز داد او خوښۍ رڼا ځليده داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي .

داسې لکه چې د غوی له ناوړين او د کمونيزم له وحشت نه يې ژغورونده لوری موندلی وي او همدا وس يې د مستبد او کفري نظام را پرځولی وي .

خو بيا هم څه ښې نا آرامي او اندېښنه به کله ناکله د هغوی له حرکاتو کړ نو او خبرو څرګنديده . د همدغه حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لارۍ ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته را ورسيدې چه په مخ کې يې څو جيپ موټر او دوه ټانکونه روان وو .

حکومت يو ځل بيا سپين روږي راغونډ کړل ، داځل هرڅه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سيمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت دا هم زياته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمون او مال او شته يې ستاسو د سپين روږو او حکومت پر دغه موافقه ډير خلک خوا شيني وو ، مختلفو انديښنو او چرتونو په سر اخيستي وو ، ډېرو د کرکې په سترګه ورته کتل او دا يې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار .

خلقيان ډير خوشاله وو ، هغوی په خپل نيرنګ او استعماري

لومړي کې د غه دوازه قومونه نسبتی تصور کړی وو ، هغوی داسې
دغه زړه حربه چې بېل يې کړه ايل يې کړه يو ځل بيا عملی اوله بشپړ
بری سره پلی ليده .

د توپکو ويش ته دوه ورځې پاتې وې چې ځينی مشران په خلکو
وګرځېدل او د توپکو اخيستو ته يې تشويق او وهڅول . اولس
حيران وو ، له يوې خوا يې د کفر او کمونيزم غيراسلامی کړنې
او اقدامات ليدل او بلې خواته يې له همدغه کفری حکومت نه د وسلې
په اخيستو کې د خپلو مشرانو تېنګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو يې سر
نه شوې غړولی - ځکه چې لږ څه ځيرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزيه کړنو د هرڅه پته لګولی وه هغوی هم نوره
وګړی تشويقول او د تاکلی ورځې رانلو ته يې د انتظار ګړۍ شمېرلې.
په ټاکلی ورځ يو ځل بيا د ولسوالۍ بازار او دکانونه يو عظيم جماوجوش
په سر واخيستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زياته وه چې هيڅ تصور يې نه کېده.
په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار يو ځل بيا د يوه عظيم خوځښت د
پيلامې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادی رڼا او د حق د برې
د زېری ترانې يې غږولې سری فکر کاوه چې ځمکه تول خوځيږي .
په ډېره بېړه وار په وار د درو اوکليو اوسيدونکو توپک واخيستل
د ستر ځکو په رپ کې يې پالنکړل اوکمربند ونه يې وتړل .
پلان دومره دقيق طرح شوی و چې د عمل تر شيبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګيانو هيڅ د ول شک او ماتې تصور نه و کړی ، بره په علاقداری
کې هم د همدغه ورپ پروګرام له مخې د توپکو ويش جريان درلود .
هغوی چې وسلې اخيستې وې ډېر ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ
ډېرې ترخې او سختې پرې تېريدې ، زړونه يې په سينو کې داسې درزيدل
لکه چې بهرته راوځی . هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او
هرڅه ديوه انفلاق پولې ته رسيدلی وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
ديوالونو وروختل ، جذبات طغيانی شول او ولولې توپانی .
د توپکو ويش لا پای ته نه و رسيدلی چې خلکو اسلامی بيرغونه راواېستل
او د الله اکبر او يا چاريار په ناروسره يې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونيول ، او پر ولسوالۍ يې بريد پيل کړ .
سخت جنګ ونښت ، خلقيانو چې له يوې غيرمترقبه او ناڅاپي اتکل شوي
پېښې سره مخامخ شوي ولېدل په وارخطايي او ليونتوب يې د ولسوالۍ
او هوټل د ننه هرلورته د درنو ماشينګڼو ډزې پيل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کليو ته يې د ټانکونو او درنو ماشينګڼو خولې سمې کړې او بې
دريغه ګولۍ يې پرې وچلولې خو په دې يې هيڅ درزه درد غلی نشو .
له بهرنه د مجاهدينو د توپکو **باروځ چليدل** .
خو تښو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشيندار و
پر موضع زوروخيژي له « يا الله » سره يې پرې ورهله کړل د يوګيلن
پټرولوله اورسره پرې وروختل او موضع يې لاندې کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړي ځل د غه دوازه قوم ته نښتي تصور کړی وو ، هغوی داستعما
دغه زړه حربه چې بېل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملی اوله بشپړ
برې سره پلې لیده .

د ټوپکو ویش ته دوه ورځې پاتې وې چې ځېنې مشران په خلکو
وکرځېدل او د ټوپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس
حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې
او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر
نه شو ې غړولی - ځکه چې لږ څه څېرك وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هر څه پته لګولی وه هغوی هم نور
وکړی تشویقول او د تاکلې ورځې رالو ته یې د انتظار ګړۍ شمېرلې .
په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جما وجوش
په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کېده .
په همغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د
پیلامې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د زېرې ترانې یې غږولې سرې فکر کاوه چې څمکه ترله خوځېږي .
په ډېره بېړه وار په وار د دروازو کلیو او سیدو نکو ټوپک واخیستل
د ستر ځکو په رپ کې یې پالنګ کړل او کمربند ونه یې وتړل .
پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ دول شک او ماتې تصور نه و کړی ، بره په علاقداری
کې هم د همدغه ورپروګرام له مخې د ټوپکو ویش جریان درلود .
هغوی چې وسلې اخیستې وې ډېر ناکراره وو ، د انتظار کړۍ
ډېرې ترخې او سختې پرې تیرېدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزېدل
لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او
هر څه د یوه انفلاق پولې ته رسیدلی وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
دیوالونو وروختل ، جذبات طغیانی شول او ولولې توپانی .
د ټوپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راواېستل
او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .
سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیر مترقبه او نا اټکل شوې
پیښې سره مخامخ ولیدل په وارخطایی او لیونتوب یې د ولسوالۍ
او هوټل د ننه هر لور ته د درنو ماشینګنو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې
دریغه ګولۍ یې پرې وچلولی خو په دې یې هیڅ درزه درد غلی نشو .
له بهر نه د مجاهدینو د ټوپکو باران جلېدل .
څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندار و
پر موضع ورو غېږي له « یا الله » سره یې پرې ورهله کړل دیوګیلن
پټرولوله او ورسره یې پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسوال له غوسي او واره. لکه مار تاو تاو کیده دوه ځله یې پخپلو عسکرو د کلاشنکوف حجوری تشې کړی ، دا ځل هغه بیا له ګنځلو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله را وګرځوله ، خو بیرته یې ژړلاس ونیو. خپلې پولیس شوی شونډی یې په غاښونو چیچلې ، یوه او بله خوا یې بې هدفه ګرځندي او لیونی قد مونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوڅو د ډزو امرورکړ. خونړه یې بیا هم کار ونه موند - دوربین یې وغوښت چې وګوری د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوم خوا او څه ډول وړ ډزی کوی ، د دوربین سترګې ئې په رڼو دیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو سترګو سمې کړی د دوربین آینه د لمر د وړوستیو وړانګو له تکوسره وپرقیده له دغه ځرکیدو سره د یو مجاهد د توپک ګولۍ سیخه د ده د دوربین پر سترګه راسمه شوه او له مغزو یې ووته . له یوې سختې چړهاری سره په ځمکه راولوید او له خولګو وهلو سره یې ساووته -

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدی کیدل د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شول شیبه وروسته دکمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوی مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او ټول د یوی تیاره شپې په تورو زړو کې د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ تر خاورو لاندې شوه ، او د سهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ ورپیدوکړ

... او تانکونه وغوړیدل !

د تیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۶ -) د دفاع وزارت د سیاسی تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د پیښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندی جوړ شوی و تیلفونی خبر ورکړ شو د سیاسی تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایی د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفونی تماس د نه تینګیدو ویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او تینګار د ومره زیات شو چې ګارد مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندی .

امین په خپل د د غږ د خپلی استبدادی کوکنی پریوه وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږی راسمه کړه په پاسته کوچ سپه دوه واوښت - پښې یې پر مخامخ پروت میز کیښودی ؛ خوله دې سره یې په څیره کې د اسې ژور بدلون راغی چې دیوه بې ساری وحشت او ویرې ګډه

ولسوال له غوسې او واره لکه مار تاو تاو کیده. دوه ځله یې چپلو
عسکرو د کلاشنکوف حجوری ننني کړی، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو
ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله را وګرځوله، څو بیرته یې ژر لاس
ونیو. خپلې پولیسو شوندی یې په غاښونو چیچلې، یوه او بله خوا
یې بې هدفه ګرځندي او لیوني قدمونه اخیستل.

یو ځل بیا یې په شاوخوا کورونو د دفاع امر وکړ.
خو زړه یې بیا هم کرار و نه موند. دوربین یې وغوښت چې وګوری
د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کومو خوا و وڅه دول ورځي
کوی، د دوربین سترګې لا یې ریږدیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو
سترګو سمې کړی د دوربین آینه د لمر د وروستیو وړانګو له تکو سرو وپرقیدې
له دغه ځرکیدو سره د یو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه د ده د دوربین سر
سترګې راسمه شوه او له مغزونو یې ووته. له یوې سختې چیغې سره په
ځمکه راولوید او له ځولغتو وهلو سره یې ساه ووته.

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ د دیوالونو ته نژدې کیدل. د
ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو او شیبه وروسته
د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او وسلې
د یوې تیاره شپې په توره تیاره کې د کمونیزم د وحشتونو یې جلبه واکمني تر خاورو
لاندې شوه، او د سهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام
پرتمین بیرغ رپیدو وکړ.

... او تانکونه وغورېدل!

د قیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا -۱۶-) د دفاع
وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د
پیښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و، تیلفوني خبر
ورکړ شو. د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایی د عاجل جریان
په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله. له هغه خوا د محافظینو
د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه ټینګیدو
وویل شول. څو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد
مجبور شو، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو را ویښ کاندي.

امین په خپل د د غبرن د خپلې استبدادي کړکیچن پریوه وحشیانه او
مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه د وه
وارنت. پینې یې پر مخامخ پروت میز کیښودی؛ خولې یې سره یې په ټینګه
کې داسې زور بدلون راغی چې د یوه بې ساري وحشت او ویرې ګډه

(c) ketabton.com: The Digital Library

استزاج يې تمشیلاوه - غزولی پښې يې راټولې او په کوچ کې يې راسم شو - امین
هیڅکله هله داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت دخونړی
تور ژبغړانده لمبو د هغه پرشندی دوبری او شکست خولی راماتی
کړی وی .

د امین غږ نورهم دد او غوسه ناک شو - هغه يې کوله چې دقهر
دشدت له امله داسې وښيي چې نور او ېډلو ته تیار ندی او نه غواړی نور دغه
وول د ماتې اوږي سپيرې خبرې واري . ژر يې دمقابل لوري خبره
وربرې کړه او له دی خبری سره يې غوږیه په ډیر زور سره پر تلفون
وروغورځوله چې سبا به دهوښې چارو په وزارت کې د ټينو په هکله خبری
کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ يې راوګرځاوه نو د خ پړېری غوښې يې داسې تکی سري
اوښتي وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مري ګونه يې
پرسیدلی وو - هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ - د عیش او
نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ ناتمام پاتې شو - بد مستو
ګډونکو ونکو او نخاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پیرېلته پکه او خپ
خپ وکتل - او بیا په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت میخورک
پوه نشول ، خو دومره يې ضرور وانګیرل چې څه ناوړه پېښنه رامنځ ته
شوی ...

امین داندیښنو او خړتو په سمندر کې د شپو په کومې کې ډوب ډوب

کیده ، خپل هلې ځلې او ټڅې په سینه لاهو ورته بربیښیدی - یو واړ -
يې حنونړی جذبات راولنړېدل او داسې يې وپتپېله چې له یوی مخې
به بیباری کړی ، یو مخینه وزنی ته به لاس اچوی - خوک دي چې د هغه
دروسی تانکو نوالو تکو او ... مقابله وکړی ....

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده - د میز پر سر يې
د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا يې هم د وحشیانه
طبیعت خونړی او بې جلبه واکمن طغیان ګرار نشو - له مغزو يې د اندیښنو
او وسوسو زولنې بېرته نه شوی ، بل ګیلاس ته يې لاس کړ - ستونی -
ستغ په کټ وغځید او سترګې يې پټی کړی .

* * * * *

سبا رښتی امین د بهرنیو چارو وزارت دستری په مافی
کې حاضر ؤ ، د تالار له یوسر نه تر بله يې قدم واهه ، موظفین او محا-
فظین د مغشنی غیر مترقبه وضعی او حرکاتو ته هک حیران وو ، او
دیوی ویری ناوړی پېښې انتکل يې کاوه .

امین په ویره يې صبرانه د انتظار ګړی شمیرلی - ښی
لاس يې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره نرۍ تنګۍ يې په کین
لاس ترل شوی ګړی ته کتل - درنګ ساعت ته (۸) ته عسکری
صاحبمنصبان او خلوړ تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل - امین د

امتزاج يې تمثیلاوه - غزولی پښی يې راټولی او په کوچ کې یې راسم شو - امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت دخونړی نور ژبغړانده لمبو د هغه پرشندی دوېری او شکست خولی راماتی کړی وی .

د امین غږ نور هم د د او غوسه ناک شو - هغه يې کوله چې دتهر دشدت له امله داسې وښیي چې نور اوریدلو ته تیار ندی او نه غواړی نور د غه بول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې واوري . ژر يې دمقابل لوري خبره ورپری کړه او له دی خبری سره يې غوږیه په ډیر زور سره پر تلفون ور وغورځوله چې سبا به دبهرنیو چارو په وزارت کې د پیښو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ يې راوګرځاوه نو دغړ پرېړی غوښې يې داسې تکی سرې اوښتی وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مرګه رګونه يې پړسیدلی وو - هغه نور د د غمجنې د نشو او تماشو نه ؤ - د عیش او نوش کوم محفل چې هغه تن راغوښتی ؤ نا تمام پاتې شو - بد مستو ګډونکو ټولو او نخاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوه شو چې یو څه خبره شوې ده او ټول په ډیره چټکۍ او خواخوږی سره د محلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت میڅوک خو ونه پوهیدل چې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت هیڅوک پوه نشول ، خو دومره يې ضرور وانګیرل چې څه ناوړه پیښه رامنځ ته شوی ...

امین داندیښنو او چرتونو په سمندرکې د شپې په کومه کې دوب دوب

کیده ، خپلی هلی ځلی او هڅې په سینه لاهو ورته بربیښیدی - یو واړ يې خونړی جذبات راولږزیدل او داسې يې وپتېیله چې له یوې مخې به بیماری کوی ، یو مخیزه ورځی ته به لاس اچوی - خو ګل دي چې د هغه دروسی تانکو نه الوتکو او ... مقابله وکړی ....

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده - د میز پر سر يې د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سرواړاوه ، بیا يې د وحشیانه طبیعت خونړی او بې جلبه واکمن طغیان تکرار نشو - له مغزو يې داندیښنو او وسوسو زولنې بیرته نه شوې ، بل ګیلاس ته يې لاس کړ ، سستونی سستغ په کټ وغزید او سترګې يې پټی کړی .

* * * * *

سبا رسمي امین د بهرنیو چارو وزارت دستوری په مافی کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بل سره يې قدم واهه ، مؤظفین او محافظین د هغه دغیر مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حیران وو ، او د یوی ویری ناوړی پیښی انتکل يې کاوه .

امین په ډیره بې صبری د انتظار ګړۍ شمیرلی - ښی لاس يې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره نه په تنګه يې په کین لاس ترل شوی ګړی ته کتل - د رنګ ساعت ته (۸) ته عسکری صاحبمنصبان او ځلورتنه ملکي خلقیان تالار ته راننوتل - امین د

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه و نه کړه - هغوی هم خپل ماٸنونه داسې عیارکړی وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوډول خپګان او تأثرتری څرګندیده - څیر وپې دیوغیر منتظره خواشینی څرګندونه کوله، چې حق په جانب بنه یې نیولی وه - خولدی سره یې داسې بنکارو له چې د ډیپنی او ستونزی د مقابلې او حل لپاره د جهدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری، او د خپل د ننیز واو او عار د پتولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادی پوښتنی وروسته د ستر میز شاوخوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره ونبوریږد - د ده د بیړی او وارخطایی په حالت کې یې کاغذونه راو ایستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستی پاڼو رپیدل، له دیری وارخطایی تری د راپور پاڼی ګډی وډی شوی وی، د شرم او ویری په فضاکې به یې پټ پټ او غلاغلا د امین خواته کتل - په صالون کې چې په چوپیا وه - یوازې د محمد دوست په رپیدلو لاسونو کې د کاغذ د کړپار آواز پورته کیده چې د پاڼی د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د تره کو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بی کفایتۍ له امله او هم

لدی کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پته کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامی سره مخامخ شو - خلکو وسلې د تنبستولو او نژدی یوولس زره تو پک یې تر لاسه کړی دی - د چک پر ولسوالی او د دایمیرداد په علاقداری یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زموږ زیات خلقی ملګری له منځه تللی - ... مفصل راپور لا تر اوسه موږ ته ندی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووا هه وی ویل: مانه و ویلی چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید بنه غور وشی.

محمد دوست: صاحب موږ خه خبر وو. د ګروال غلام دستګیر خو شپږ کاله په روسیه کې تیر کړی ارکان حربی یې هلته اخیستی. موږ څکه پری باور او داد ه وو، خو اوس ابتدایي راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامی او د خلکو په پارونه او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم پخپل سوک له میز ته پښی تیر کړ تاسو ټکسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله نا بیره غر سره وریدلی وی زیاته یې کړه: نه نه، تاسی له دقت نه کار ندی اخیستی، سهل انګاری مو کړی انقلابې !! دیداو درک مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شی. حزبي انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په او ریدو نکو کې داجرئت نه و، چې د پیښی په اړه د-

ځنوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل مأمورینو ته داسې عیارکړی وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوډود خپګان او تأثرتری څرګندیده - څیر وړې دیوې غیر منتظره خوابشینی څرګندونه کوله، چې حق په جانب بنه یې نیولی وه - خو لدې سره یې داسې ښکارو له چې د پیښی ار ستونزی د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری، او د خپل دننیز واک او عادی تولو په لته کې وو.

له معمولي او عادی پوښتنی وروسته د ستر میز شاوخوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریده - د دیری بیری او وارخطایي په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستی پاڼی رپیدل، له ډیری وارخطایي تی د راپور پاڼی ګډي وډي شوی وی، د شرم او ویری په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چې په چوپیا وه - یوازې د محمد دوست په رپیدونکو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو

د ترتیبولو کوښښ یې کاوه .

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د تره کي د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بی کفایتۍ له امله او هم

لدی کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینی اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله ؤ پلان له ناکامی سره مخامخ شو - خلکو د ولسوالۍ شینتولی او نړدی یوولس تنه تر پی ترلاسه کړی دی - د چک پر ولسوالی او د دایمیرداد په علاقداری یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زمونږ زیات خلقی ملګری له منځه تللی - ... مفصل راپور لا تر اوسه مونږ ته ندی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووا هه وې ویل: مانه ؤ ویلي چې د ولسی د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشی .

محمد دوست : صاحب مونږ څه خبر وو . د کروال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیر کړی ارکانحرب یې هلته اخیستی . مونږ څکه پری باور اوداده وو ، خو اوس ابتدایی راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم چپل سوک له میز نه پورته تیر کړ تاست کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله نابیره غږ سره وریږدی وی زیاته یې کړه : نه نه ، تاسی له دقت نه کار ندی اخیستی ، سهل انګاری مو کړی انقلابي !! دیداو درک مو کمزوری دی . مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شی . حزبي انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په او ریدو نکو کې دا جرئت نه ؤ ، چې د پیښی په اړه د-

(c) ketabton.com: The Digital Library

امین د خالت ته په رمزی او کنایي بڼه اشاره وکا ، له خیرو او خوړندو سرونو یې داسي بریښېده لکه چي د پیښي مسئولیت پزی دیر دروند والی کوي - د تولو سترګی په میز کي ښخي وی ...

د ګواښونو ، تهدیدونو او اخطارونو په ګیو دار کي دروستی پریکړه داسي وشوه چي په دوو ورځو کي دښته به د کوماندو ټرتی هوایي قوا ، زغروالی ځلوړمی قوا ، بالا حصار او قرغی نه موکډ لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه دبرید پروګرام او نقشه تیاروی - نقشه به په ځلورم ښمبر زغروالا قوا کي د موظفو روسي مشاورینو له نظره تیروی - منظوری به یې اخلی او په عملیاتو به پیل کوي - داسی دقیق او هراړخیزعملیات چي یو اشرار هم تری ژوندی پاتي نشي .

امین پریکړه یو ځل بیا د غوسي او تهدید په یوه وحشتناك انداز کي تکرار کړه او لدی سره د همدغه ورځاړانه پوز په نیولو سره له ځایه پاڅیده ، ناست کسان لکه فنری انسانان په ویره ښیږ پورته وغورځیدل. د وتلو پر وخت یې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه : زه تره کی صاحب ته ځم تاسي به په دیره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوی په مړو سترګو یوا ځی دومره ورغبرګ کړه

چي دیر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځی وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کي د زغروالو ټانکونو یو اوږد کتار وخوځیده ، په پاڅرک یې خپل پولادی غابښونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه .

هو ! د کابل دونو ، بوټو پانی چي څو مره تازه ګرمی ځولولی وي - له هغه نه زیات یې د استوګنو زړونه د کمونیزم ناوړین مروړلی وو - له خیرو یې دیره ژوره خزن او اند یښنو دوک پورته کیده ...

د شیر دروازي او اسمایي غره لمنی بیا د یوی بلی خونړۍ فاجعی او ناتار شاهدی وی شاو خوا غرونو له ښاره خپله غیږ راتاو کړی وه - او داسي یې په خپله غیږ کي نیولی و لکه مور چي خپل اولاد له چپاو دښمن او وحشی نه پټوی ، د شیر پور کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته ننیه ننیه کیده بالاحصار بیا هم د یوه بل نوي ناتار او ویاړلی مقاومت ننداری ته سترګی په لار ؤ ، چي چیرته بیا کوم بل نوی "کیونارۍ" راوپرځوی او کوم بل "شاه شجاع" د خلکو د قهر په لمبو کي ونغاړی ...

امین د خالت ته په رمزي او کنایي ډول اشاره وکړه، له څیرو او خوږمندو سرونو یې داسې برېښېده لکه چې د ټیني مسئولیت پرې ډېر درونه والی کوي - د ټولو سترګې په مېز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهدیدونو او اخطارونو په ګېږ و دار کې وروستۍ پرېکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو ، ځمکني هوایي قوا، زغروالي څلورمې قوا، بالاحصار او قرغې نه میوګد لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه دبېد پروګرام او نقشه تیاروي. نقشه به په څلورم نمبر زغروالي قوا کې د موظفو روسي مشاورینو له نظره تېروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او مراخیز عملیات چې یو اشرار هم ترې ژوندي پاتې نشي.

امین پرېکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورجابرانه پوز په نیولو سره له ځایه پاڅېده، ناست کسان لکه فنري انسانان په ډېره بیړه پورته وغورځېدل. د ټولو پر وخت یې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه: زه تره کي صاحب ته ځم تاسې به په ډېره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پر مخ بیایئ او ما ته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوی په مړو سترګو یوا ځي د ومره ورغبرګ کړه

چې ډېر ښه صاحب!

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو یو اوږد کتار وخوځېده، په پاخه سړک یې خپل پولادي غاښونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه.

هو! د کابل دونو، بوټونو پانې چې څومره تازه ګرمې زمولولي وې - له هغه نه زیات یې د استوګنو زړونه د کمونیزم ناوړین مرورولي وو - له څیرو یې ډېره ثور خزن او اندېښنو د ډک پورته کېده ...

د شېر دروازې او اسمایي غره لمنې بیا دیوې بلې خونړۍ فاجعې او ناتار شاهدې وې شاه خوا غرونو له ښاره خپله غېږ راتاو کړې وه - او داسې یې په خپله غېږ کې نیولې وه لکه مور چې خپل اولاد له چیا دښمن او وحشي نه پټوي، د شېرپور کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته ننینه کېده بالاحصار بیا هم دیوه بل نوي ناتار او وېاړلي مقاومت ننداري ته سترګې په لار و، چې چېرته بیا کوم بل نوي "کیونارې" راوپړځوي او کوم بل "شاه شجاع" د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکتاتو»

د خیګړ خیرولو ته نوي « اکبران » راوړاندي

کول ...

تنګیو موږی هم خپل نرا می تمینګولی چې څوک بل « برانیډن »

تر ی نیم ځواندی و نه وخي ...

د زرنګار پارك عوندی بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو

د تکبیر ملکوتي آوازونه غوږ نیولی و . - او د استعمار - کمونیزم،

فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت

مخې ته په خپله سینه کې را تازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل

لاری او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد

د تیرو ویاړونو او ارمینتونو کربنې په شنه کولی .

په همدغه ورځ یوه زره بوږنوونکې او دوج ځاروونکی حالت کې

د کابل له زره نه ، د ایمان پر تکیه د پاڅیدلی ولس د انقلابي هود ، اتلو

الوحماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د ټاټکونو او توپونو یو اوبن د کتار

خپله لار وهله او هلته .....

... او هلته چې د الله اکبر نارو د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د سترو له ستر ککونو سره د زړو ویاړو

لکه دیوه بختور زیری انګازې خپرولې . د کولیو په پلوشو کې د یو نیکمرغه

ارځغورونده سبا وړون ښې ځلیدلې . او په هغه تیاره کې د مرد کیو د

رڼاکرښې د کفر او کمونیزم د تورې تروږمۍ د زړه څیرلو ته بیخي

روته ښکارېدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دوېرې او وحشت مرکزونه هغه

پروت ویروونکی ښه نلرې . د زندان زنځیري ماتي شوېدي او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل „مکناتن"
د ځیګر څیرولو ته نوي « اکبران » راوړاندې
کول ...

تنګیو نوری هم خپل نوی تمینګولی چې څوک بل « برانیډن »
تري نیم ژواندي ونه وځي ...

د زرنګار پارک عزندی بیا د هیواد د اسلامي نهضت د سرتیرو
د تکبیر ملکوتي آواز ته غوږ نیولی و ... او د استعمار - کمونیزم
فساد او استبداد پر خلاف یې د مبارزې تیر پلونه د یوه نوي قیام او خوځښت
مخې ته په خپله سینه کې را تازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامي نهضت د مبارزو یادونه را سپړل
لارو او واټونو د یوه نوي ویاړمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد
د تیرو ویاړونو او ارمینونو تکرښتې په شبنه کولې .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکي او دوح ناورونکي حالت کې
د کابل له زړه نه ، د ایمان پر تکیه د پاڅیدلي ولس د انقلابي هود ، اتلو
الو حماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تانکونو او توپونو په اوږو د کتار
خپله لاره وهله او هلته ....

... او هلته چې الله اکبر نارو د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له ستر ګکو نو سره د زړو بارونو
لکه د یوه بختور زړه انګازې خپرولې - د کولیو په پلوشو کې د یوه نیکمرغه
ارژغورنده سباوون نښې ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مرګ د
رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د تورې ترږمۍ د زړه څیرلو ته بیخې
ورته ښکارېدې .

هغه ولسوالي فتح شوې وه ، هغه دوېږې او وحشت مرکزونه
پرونۍ ویروونکې ښه نلري . د زندان بنځې ماتې شوې دي او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

او څو ورو نو خپله کته باکریږده .

دغه سهار رغانو دبې وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ

د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په دوبې سرو اوږجاوې له یوه ښاخ

نه بل ته ټوپ کړ - د امې شور او زوږ جوړ کړې ؤ لکه چې د تول

عمر له پاره همدانن ترانې غږوي او د نوه غوټې پرانیزي .

د دغه ګهیځ سپیده چاوده بل ډول ؤ - د روند ؤ او هیبتناک .

خوخوږ ؤ او اروا پالونکی .

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لمونځ کوونکي غږ داسې

خوندور لګیده لکه چې د سرې په زړه او روکونو ننوځي ، وینې

زړونه یې لا بیداروله - جذبې او ولولې یې نوې هم راپارولې او ژوندۍ

کولې .

د دغه سهار د لمر ځرک څلنده او طلایي پلوشي له بل هر

وخت نه بر یښنده او ورنګينې وې - د لمر ځرکې د د ښمن تور زړونه

خیرولي وو او د آزادۍ او بریمیال مقاومت د پیل او دوام کرښې

پې انځور کړې وې .

دغه سهار له بل هر سهار نه په خوږ انبات توپیر سره پیل

شو - ستر ګې یو بل ته د ویلو د بر خپل انوبنې د بې ناویلې رازونه

سپړلو ته لیکه کړې وه ؛ په شونډو او ژبو د غږ کیدو لو د بې نوې

او مینه ناکې خبرې کرځیدې .

ACKO

سینه نن مرام یون ته کاوه څکنو څوپه څپو بې په ډوبن تیرې او بې صبرۍ

له یو بل سره تندي چنګول .

د سینه د اروغاروته دنګ دنګ چناورنه لکه وسله وال

سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سځ ولاړ وو .

د بریښنا دنا بریکې په نهرکې کبانو د او بوله تل نه د ننوتلو

ورځې د یادوونو شنداړې ته پرله پسې غوټې راوهلې .

د خلکو له خبرو یو دول مینه ناک هیبت او وصلا بت

څلیده - لیرې نه داړوون د آبله ورځ موچې همدغه وکړې لیدل

او تن مو له نظره تیرول د بې ریات تغییر ترې بریښیده .

پروړه چړیده بزګرې پر اوږه بیل او کلنګ ؤ او وچوشونډو

او سپیره مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه

یوه نوی بهیر د ایماني برتم او څواک ننداره بنسیله اوله شیرې یې له

یره اوږده غموونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې

څلیدې .

نره وروونکي شنداره وه - پاروونکې ننداره او مینه ماتوونکې .

نږونه باغ باغ ؤ او بډنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځاییدل

تابه ویل په کاشناتو کې له یوې مځې ساه او روح پوکلی شوی - له هرې

تیرې هرکمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت

ترانې زمزمه کیدې او چې د سینه د څپو آوازنه به د زړکوله غارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ځوروونو خپله کډه بار کړېده .

دغه سهار مرغانو د بېن وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په ډېر سرور او وجد یې له یوه ښاخ نه بل ته ټوپ کړ - دا هغه شور او زوږ جوړ کړی و لکه چې د ټول عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانیزي .

د دغه ګهیځ سپېده چاود بل ډول و - دروند او هیبتناک خوځون او اروا پالوونکی .

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ داسې خوندور لګېده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي ، ویښ زړونه یې لا بیدارول - جذبې او ولولې یې نوې هم را پاروې او ژوندی کولې .

د هغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلایي پلوشې له بل هر وخت نه بربېښنده او ورنګنې وې - د لمر ځېړې د دښمن تور زړونه ځیرلي وو او د آزادۍ او برمیال مقاومت د پیل او دوام ګټنې یې اخوږ کړې وې .

دغه سهار له بل سهار نه په خورا زیات ټوپېر سره پیل شو - ستړکو یو بل ته د ویلو د ډېر خبر او زړونو د ډېرو ناویلو رازونو سپارلو ته لیکه کړې وه ; په شوندو او ژبو د خرګندولو د ډېرو نوو او مینه ناکو خبرو کړکېدې .

ACKU

سپینه نن مړاوی نه کاوه خکلو خړو څپو یې په ډېره تېزۍ او بې صبرۍ له یو بل سره تندي جنګول .

د سپینه د دواړو غاړو ته د لګ د لګ چنارونه لکه وسله وال سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سئ ولاړ وو .

د بربېښنا د نابریکې په نهرکې کبانو د اوبو له تل نه د نن ورځې د یادونو ننداري ته پرله پسې غوټې راوهلې .

د خلکو له څېرو یو ډول مینه ناک هیبت او صلابت ځلېده - لېرې نه دا پرون و آبله ورځ موچې همدغه وکړي لیدل او نن موله نظره تېرول د ډېر زیات تغییر ترې بربېښېده .

پرون چې یوه بزکړې او زه بېل او کلنګ و او وچو شونډو او سپېره مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه یوه توره ډېره د ایماني پرتم او ځواک ننداره بښېله او له څېرې یې له یوه اوږده غمونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې ځلېدې .

نه ورونکې ننداره وه - پاروونکې ننداره او مینه ماتوونکې - زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځاېېدل تا به ویل په کاشانو کې له یوې مخې ساه او روح پو کلی شوی - له هرې تیږې هر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوښنت ترانې زمزمه کېدې او چې د سپینه د څپو آواز به د زړکو له غاړو

اود کوم مجاهد دخوښې له شلیک سره غبرګې شوې نو د غوليې
دخونړۍ کوډتا دیوه یونیم کال په نړه پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرونو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته دوه کړه د داو له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرك
او نشاط ډیوې دروند احتراج (ورانګې) ځلیدې . له سترګو مینه - له نړونو امیدونه
او لړزونه اوله متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواك او پیاوړتیا
ویاړېدل او دخپلو سوبو او برلاسیو په هنداره کې یې دیوه ملي غروره
لاري پرانیستې کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ شوي تر ټولو به دپل جاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر
ځنګون ایښی و او له کارتوسو ډک کتاړونه یې دلمن له ورانګو سره
پر یپنا یښو شغلې شیندلې ، خیرو یې د ایماني پرتم او عظمت ځلیدنګي
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې راتازه کول - د تیر ویاړمن تاریخ
تلپاتو ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د توري او سرلوړیه د ننګ

د ننګ ځلې یې ودانول .

د قهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ ځادرونه خواره وو
دپت پټکې په سرونو ول ول پراته وو - او له عقابي سره سترګو
یې دیوه زور او شاهیني لید جولان بریښیده تا به ویل (چې په) اوس (کې) د محمد جانخان
روح غوښېدلې هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخ کې د خپلو وینو دیوې بلوي .
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پېښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اورېدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼاکې یې غوښې پرېکړې او ځغلندوینې
ورانده کولې .

دوه ، درې کروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنسیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یو چاله کاه دانې نه راایستلې - بل
به یې دوچې رشتې د دلیو له منځه راولارکړې و ، هغه دریم یې له
کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولی و - او هم دارنګه نورې هم
بې یې له پټو ځایونو راوان کړې وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرتیارې
ولاړ وو او په انقلابي وینتابه سمبال . - او دجهادي بیدارګه او
لید په روحیه ځواکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واورېدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په کده یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

او دکوم مجاهد دخوښې له شلیک سره غبرګې شوې نو د غوږ
دخونړۍ کودتا ديوه يونيم كال په ترڅ پروټ زنګ يې له يوې مخې
ليرې كاوه .

مجاهدينو په نيول شويو موترو نو كې د سيمې يوې او بلې
برخې ته دوګرو د داو له پاره د تكبير له ملكوتي او كفر ځپوونكو
نارو سره داسې يو هيجان جوړ كړى و ، چې سړي فكر كاوه
ځمكه - غرونه او كمرونه لړزيږي او خوځيږي .

د مجاهدينو له سترګو نه د اميدونو - خوښيو - تحرك
او نشاط ډيوې دروند احتواږ ځليدې . له سترګو مينه - له زړونو اميدونه
او له زړونو نه او له متو قوت او مهابت ووريده .

مجاهدين په خپل ايماني او روحي ځواك او پياوړتيا
وياړېدل او دخپلو سوبو او برلاسيو په هنداره كې يې ديوه ملي غروره
لاري پرانستې كولې .

د مجاهدينو مشران د سيمې د امنيت او كنټرول له پاره
راغونډ شوي تا به ويل چې يې په وسپنو پټې دي - ټوپك به يې په
ځنكون ايښى و او له كارتوسو ډك كتارونه يې دلمس له ورانګو سره
برېښنا ايښوه شغلي شيندلې ، خيرورې د ايماني پرتم او عظمت غاينده ګي
كوله - د تيرو يادونو زاړه او كل يلونه يې راتازه كول - د تير وياړمن تاريخ
تلپاته وياړونه يې راسپړل او د خپل ولس د تورې او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ شلې يې ودانول .

د تهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ څادرونه خواره وو
د پټ پټكي په سرونو ول ول پراته وو - او له عقابي سرو سترګو
يې ديوه ژور او شاهيني ليد جولان بريښيده تا به ويل چې په هر سړي كې د محمد جان خان
روح غوړېدلى ، هغه راژوندى شوى او د ازادۍ د قافلې په مخ كې د خپلو وينو ډيوې بلوي .
دلته مشران په خپلو كې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
يې د پېښو په هكله د يو بل خبرې او نظريات اوريدل او د خپل اسلامي
بصيرت ، ولسي تجربې او پوهې په رڼا كې يې غوڅې پريكړې او ځركندونې
وړاندې كولې .

د وه ، درې كروپونه په بېلا بېلو برخو كې د تنبتيدلو
خلقيانو او جاسوسانو په لټه كې وو - يو ډله كاه دانې نه راايستلې - بل
به يې د وچې رشتې د دليو له منځه راولاړ كړي و ، هغه د ريم يې له
كلاشينكوف سره د تيښتې پرېوخت نيولى و - او همدا رنګه نورې هم
يو يو له پټو ځايونو راروان كړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سړي تيارې
ولاړ وو او په انقلابي ويښتابه سمبال . - او د جهادي بيدارۍ او
ليد په روحيه ځواكمن .

مشرانو د يو بل خبرې واوريدې ، سلا مشورې يې سره
وكړې او په ګډه يې لومړني تدابير ونيول او د اسلامي انقلابي
شورا تشكيل اعلان كړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .

محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .

ډګروال ارکان حرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .

حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر

او . . . . د غیرو په توګه

پـــــــه غړ اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو

قیادت ورسپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کیښود مبالغه

به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د

علماوو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کیښودل شوې .

د غلته سرې ته تابیرې چې د رلس له منځه راولاړ شوی قوت

ګولي شي د د ېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو نه چې په

سیاست او سیاسي مانورو کې یې د ېرې خولې بهولې وې او ویالې

وختېږي او بریمن . او داسې کړنې وکاړي او په نښه کړي چې د د ېرو

سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ور سیدې رسیدلی . په رښتیا

هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیاران دي او د حالاتو

په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني ټکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه

مستواو د جهاني سیاست د د پلو ماسۍ متخصصین ، د کې جي بي

د شیطنت او سیاسي تزویر په بټۍ کې پخوشو کارپوهانو جنرالانو

سیاسیونو او دپلوماټانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په

لاربنوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر

د کمپیوټر د عصر په سیورې کې پلانونه جوړول

او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو

یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې

د حق د دښمنګرو نو د لا پوخالي او برې د لارې یون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څمار کې د منظم

عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن

ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د خادر او درانه پټکي او لوړې شملې

خاوندان .

هلته ټانک ، - برق او اور .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو را ووتل شول پوښتنې

او کړویزني ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کاني

وټاکل شوې .

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .

محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .

ډګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .

حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر

او . . . . دغو ورپه توګه

پسې د غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د بسیج او مجاهدینو

قیادت ورته سپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه

به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د

علماوو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کېښودل شوې .

د غلته سرې ته تابیرې چې د ولس له منځه راولاړ شوی قوت

کولی شي د دېرو مشهورو سیاستپوهانو - او هغو کسانو نه چې په

سیاست او سیاسي مانورو کې یې د ېرې خولې بهولې وې بویالي

وخېژي او بریمن . او داسي کړنې وکاړي او په نښه کړي چې د دېرو

سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورته رسیدلی . په ربښتیا

هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیان دي اود حالاتو

په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه

مستواو د جهاني سیاست د د پلو ماسۍ متخصصین ، د کې جي بي

د شیطنت او سیاسي تزویر په بتېمه کې پخو شوو کارپوهانو - جنرالانو

سیاسیونو او دیپلوماتانو دخپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په

لاربنوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر

د کمپیوتر د عصر په سیورۍ کې پلانونه جوړول

او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو

یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې

د حق د دسنګرونو د لا پوخوالي اوبري د لارې یوون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په خمار کې د منظم

عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن

ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د خادراو درانه پټکي اولوړې شملې

خاوندان .

هلته ټانک ؤ - بم ؤ او اور .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې

او ګرویزنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه دګناه مطابق جزا کاني

وټاکل شوې .

د مجاهدینو کروپونه د سیمې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړي
شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په توپان کې د تکبیر د اروا پالونکو
نارو په پیلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد
او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلو ماشومانو به ورپسې د تکبیر نارې
غبرګې کړې - سپین ږیرو شیخو به ځای پر ځای د شکران او دعاګانو
په ښارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په ډرنو کلماتو
ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو
له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې
په نښه کولې .

د هیواد هره برخه او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر
دی - ګرنګونه د دښمن د خپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی
او هره تیږه یو نه ښریدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر
خوړ د دښمنو د کنکرو د رغړیدو لیوال - څومره زړه وړونکي او ښې -
نونکي منظره دي چي د ایماني جذبو او ولولو نه ډکه د خدای د سرتیرو
بندګانو له شیرو وبرېښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې
پورته شي - له ستوني یې د پیاوړتوب او ځواک دولت سرشک کړي -
له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وپرقیږي د فکر په ساحه کې
یې پراخې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزېږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفر ځپونکی او آزادي بښونکی روح راوپاروي او په
حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یو معنا غوره کړي
په دغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت
د ولسونو ژوند دی .

او څومره هیښونکې ده دغه منظر چې پنځلس لاس د دښمن
پروسپیزو اوبر جدو بارکونو او پخو تأسیساتو وروخیږي - د ګولیو باران او
د اور لمبې ځلمی ناوېولي او د خپلې تورې د عظمت تغ اوچت کړي او
ویې ربوي - څومره د دامنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بېوزلی ولس
یو بې اسرې ولس د یوه داسې پرځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن
طاقت پر وړاندې وسله راپورته کا چې تر شایې د نړۍ دوې ستراو ډېرې
لوی شیطاني (استعماري) اقتدرت ولاړ دی - خو دغه مستضعف ولس راولاړ شي - یون
پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروع کړي -
فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي
په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو
د برلاسي ژوندۍ بیلګې وځلوي او په تولنیزو کې تاریخ جوړونکي دوران رهبري کړي .
ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي
او سرلوړی ژوند ګڼي، هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري - د حق په لارکې
مرګ د ژوند دوهم (تسلسل) نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده ده او
جهاد .

د مجاهدینو کروپونه دیني د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی
شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په توپان کې د تکبیر د اروا پالونکو
نارو په پیلامه وخوځیدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد
او تکبیر په نارو بدرګه کیدل - د کلو ماشومانو به ورپسې د تکبیر ناري
غبرګې کړې - سپین ږیرو به ځو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو
په نشارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په ډرنو کلماتو
ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لار کې د سنګرونو د جوړو لو
له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې
په نښه کولې .

د هیواد هره ډبره او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر
دی - کرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی
او هره تیږه یو نه ړنګیدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر
خوړ د دښمنو د کسکریو د رغړیدو لیوال - څومره زړه وړونکی او بوډ-
نوونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ننداره د خدای د سرتیرو
بندګانو له څیرو وبریښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې
پورته شي - له ستونو یې د پیاوړتوب او ځواک دولک سرهسک کړی -
له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وپرقیږي د فکر په ساحه کې
یې یراڅې د خدای (ج) په لار کې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفرځپو نکی او آزادی بښونکی روح راپاریږي او په
حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یو معنا غوره کړي
پدغه لار کې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت
د ولسونو ژوند دی .

او څومره هیښ کوونکی دی هغه منظر چې پنځش لاس د دښمن
او برجودو بارکونو او پخو تأسیساتو وروخیژي - د کولیو باران او
د اورلمبې د ځمکې ناوبولي او د خپلې توري د عظمت توغ اوچت کړي او
وېې رپوي - څومره د ادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بې وزلی ولس
یو بې اسرې ولس د یوه داسې په ځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن
طاقت پروړاندې وسله راپورته کا چې تر شایي د نړۍ د یر ستراو پر
لوی شیطاني قدرت ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - یون
پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروکړي -
فتح او سوبه یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي
په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بری او پر مستکبرینو د مستضعفینو
د بریالیتوب ژوندی بیلګه وځلوي او په تولنیزه توګه د تاریخ جوړوونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي
او سرلوړی ژوندګڼي هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري - د حق په لار کې
مرګ د ژوند دوهم نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او
جهاد .

... او یوځل بیا ترتوپان وړاندې چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تېزۍ پرڅاخه سرک خپلې پولادي ځانې بنخولې. د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې؛ پس تندې یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کرېږي وړې لیکې ایستلې وې چې د ورو په خیرو کې یې لارې جوړولې.

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې وېرې له بل هرخیال او سوچ نه بېغمه کړي وو. د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډزو او د کولې د لمبو کړېږو یکنواخته او ستوماتوونکي زلزله جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غټ ټپک، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپک خونړي شپېلۍ په مغز خپل ځیکر ته ځپرمه لیدله. او پر ماشه ایښې ګوتې یې هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول، د ډن د خوب احساس او دوړ، کړ دوری یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپېرې د بنتې د دوه لاپ پرسر چې پخوا به للمه غنمو یکسرېک پوښلې وه او د شمال له ورموسړ په دغنمو ځنې لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه سیله خوا خورې خورې خوشحلقي وحشت وروسته دا دبنته تر اوسه شاپه پرته ده.

دلته د ټانکونو او توپونو او بند کتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې دپاسه وزروته وغوړول.

ایس نو د مقابلې میدان راښودي وو - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره ترسترګو سترګو کېده.

اوس نو ښایېد له چې د ټانکونو او الوتکو تراو ولاندې هرڅه نینه شوي وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته نغاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې یې دېرسرونه د ټانکونو په پښو کې رغړولي وای.

دلته یوځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ - ځوځونو ته یې د سېچي نقشې وغړېدې - شوځایونه په ګوته کړای شول. دوه درې ځایونه نورهم په نښه شول - یوځل بیا هرڅه له سره وکتل شول.

... او یو ځل بیا تر توپان وړاندې چوپتیا خوره شوه !

د هلیکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تیزه پر پاخه سړک خپلې پولادي ژامې ښخولې. د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې؛ پس تندې یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کوچنیو ډبو لیکې ایستلې وې چې د وروره خیرو کې یې لارې جوړولې.

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هر خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو. د مغوو مغزو په دایره کې د توپک د ډز او د کولې د لمبو کرښو یکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غټ پټکي، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپک خونړۍ شپېلۍ په هغه خپل ځیګرته خوځېدله - او پر ماشه ایښې ګوتې یې هره لحظه هغه د زړه مزي راسستول، د ډز د خوب احساس او دورو، کرو یې خولې لکه د زهرو تریخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپیرې د ښتې د دوه لارې پر سر چې پخوا به للمه غنمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له ورموسره به د غنمو ښه لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه بله خوا خوځېدې. خو تر خلقي وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده.

دلته د ټانکونو او توپونو اوږد کتار ښه شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزرونه وغوړول.

ایس نو د مقابلې میدان رانودي وُ - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره ترسترګو کېده.

اوس نو ښایېده چې د ټانکونو او الوتکو تر اورلاندې هر څه نینه شوي وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته نعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د ټانکونو په ښتو کې رغړولې وای.

دلته یوځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میتنګ جوړ کړ- مخونو ته یې د سیمې نقشې وغوړېدې - څوځایونه په ګوته کړای شول.
دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یوځل بیا هرڅه له سره وکتل شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هرځين جاج راخيستل شو- د غزاوو غرونه بيا پورته شول ، د خيرت راپورونه تبادله شول ، د ورانډي تګ خبرتيرشو او د تيارۍ او حرکت دستورونو ته اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپټرو له پاخه سرک نه د خام سړک لوري ونيو- ټانکونو هم له خام سړک نه د دوړو بريو ګړ راپورته او پر دوزيې پيل وکړ ، ګرده لاري يو پر او بلې خواته دزې کولې - د صاحب منصبانو پر ځونډو برسيتو د تورو دوړو پردې يو پر بل پسې غوړيدې او د خولو ليکو پرې له يوې او بلې خوا لکه دوه سره نقشي ليکي ايستلي داسي لکه چې پرخپرو پې د سيمي د نقشي کرښې کښل شوي وي او ياپې د دوی د رسوايي او ماتي لارې په نښه کړې وي

د پولادو او وپنو مقابله پيل شوه د ايمان او اوسپني وغره ونښته .

ګولۍ وچليدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکي وغرمبيدې او اوورونه واوريدل .

د يوې خوا وسله يوازي توپک و او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکي او ...

جنګ ونښت او بيا نو د روان و مجاهدينو د کمرو شاته سنګرونه نيولي و ، په ډېر احتياط او باريکي دزې کولې ، داسي چې کارتوس بې بايد بيځايه ونه لګيږي - دوهم دقت به يې کاوه او داسي ځاى به يې

کوت لکه چې په ګولېدې نږه نه کيږي - ځکه له هريوه سره يوازې دوه سوګولۍ وې او اوس يې له يوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لګيده د زړه تفس به يې داسي تنګ شو چې زړه به يې ورسره سم ورپرسيده .

د کلاشنکوفونو د ضربه دزو په نه شليدونکي تسلسل کې به د مجاهدينو د برې تسپار داسي انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ پې په شا شړلې وي .

* * *

د ږي ورځې کېدې چې د سيمې د شاوخوا استوګنو بوډا ګانو - ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غرونو کې تېروله - سهار به چې لا لمر ختېره نه وه وهلي نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو بيوه ستوره ليکه خوځېده .

تر اوچي کلي ته راورسيده تو لوړي يې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي محمد منير اخند زاده د کلا پر خوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا نتول کسان وتلي وو - خو هغوی يوازې خپل سرونه ايستلي وو کورونه تول ډک پاته وو - تر دې چې په تنارو کې د خوراک ديګونه او کټوي هم سلامتي اينبي وې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هرځين جاج واخيستل شو - د مخابرو غږونه بيا پورته شول ، د خيرت راپورونه تبادله شول ، د وړاندې تګ خبر تېر شو او د تيارۍ او حرکت وروستی اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپترو له پاخه سړک نه د خام سړک لوري ونيو - ټانکونو هم له خام سړک نه د دوړو بربوکې راپورته او پر دروني پيل وکړ ، ګرده لاړې يوې او بلې خواته دزې کولې - د صاحب منصبانو پر ځوندو برېتونو د تورو دوړو پردې يو پر بل پسې غوړېدې او د خولو ليکو پرې له يوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې ليکې ايستلې داسې لکه چې پرځېږو يې د سيمې د نقشې کرښې کښل شوې وي او ياپې د دوی د رسوايي او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو او وينو مقابله پيل شوه د ايمان او اوسپنې دغره ونښته .

ګولۍ وچليدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمبيدې او اورونه ووريدل .

د يوې خوا وسله يوازې ټوپک و او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او ...

جنګ ونښت اوښه تود روان و ، مجاهدينو د کمرو شاته سنګرونه نيولي و ، په ډېر احتياط او باوري دزې کولې ، داسې چې کارتوس يې بايد بېځايه ونه لګيږي - دوړم دقت به يې کاوه او داسې ځای به يې

کوت لکه چې په ګولۍ يې زړه نه کيږي - ځکه له هر يوه سره يوازې دوه سوه ګولۍ وې او اوس يې له يوه مجهز او تر غاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لګيده د زړه تفس به يې داسې تنګ شو چې زړه به يې وچوړ سم وبريښيده .

د کلاشنکوفونو د ضربه دزو په نه شليدونکي تسلسل کې به د مجاهدينو د برېی تمبار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف ټولې مرمۍ يې په شا شړلي وي .

* * *

درې ورځې کېدې چې د سيمې د شاو خوا استوګنو بوډا ګانو - ماشومانو او تور سرو کړې ورځ په غرو کې تېروله - سهار به چې لا لمر خپره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تور سرو بيوه ستوره لېکه خوځيده .

تواچې کلي ته راورسيده تولوړې يې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي محمد منير اخندزاده د کلا پرخوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا ټول کسان وتلي وو - خو هغوی يوازې خپل سرونه ايستلي وو کورونه ټول ډک پاته وو - تر دې چې په تنارو کې د خوراک ديګونه او کټوی هم سلامتي ايښې وې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلقي صاحبمنصبان او عسكر د لاري په اوږدو كې د مجاهدينو مقابلې او بريدونو له اخ او تو خ نه غورځولي وو. د عسكرو مړي خو زياتره ترې پاته وو خو د ټوپلو زخمي يې نور هم پر اعصابو تېرې چړې نيستي.

كلي ته په رارسيدو تانكونو د كلا خواته وكړ حُوله خلقيان په يوه ساختګي ناتحانه اندان پر كلا ور ننوتل لكه وحشي ځناور په يوه او بل كوټه ورايله شول، كرانبيه څيزونه يې په خوړا وحشت راايستل او مېنتونو ته يې اچول - او دغسې يې د كلا ستري دروازې ته د يناميټ كېښودل او اور يې ورته كړ - كلا يې وسوځوله.

له نورو كورونو يې هم ډېر څيزونه واخيستل حتی د بېوزله كورنيو د يوې غوا ژير غوړي يې هم ورپسې يوړل.

د خلكو د تيار په ترڅ كې چې كوم خلقيان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخيستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس واچول شو. د بېكسان ژوندي ونيول شول چې بيا يې هيڅ درك ونه لګيد.

له كورونو چې تور سرې او ماشومان غرونو ته ختلي وو دك دك كورونه ترې پاته وو، كوم يوه يې چې څه وخت ميندلی وه خپل قيمتي څيزونه يې بنخ كړي چې هغه هم په ځړونو كې تول خراب او له منځه تللي وو.

خاروي په شپو شپو په اخوروونو نهس ولاړ وو د تږي په اوازكونو له ونو. ژوي هم پري شلولي بو او بي بل ځای ته تښتيدل څو روسته چې له ونو او ځګرو سره اموخته شول بيا به د ډېرو سختو

ټزو او بمباريو پر وخت هم پر اخوړ كراره ولاړ وو.

عسكري قوا د ځيك په هو تپل كې ځای پر ځای شوه - مجاهدين په شا وخوا غرونو كې وو او د حملې لپاره يې تياری نيوله چې يو ځل بيا د كفر او الحاد بې ننګه بريڅونو ته د شهيدانو اغبار ننداره وښيي نو هغه وو چې په سيمه كې يو ځل بيا ترټو پان وراندې چوپتيا خوره شوه!

خلقي صاحبنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې ته
برید ونو له اخ او تږخ نه غورځول وو . د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته
وو خو د ژوبلو زیکیروبو يې نور هم پر اعصابو تېرې چرې نیستې .
کلي ته په رارسیدو تانکونو مخه د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه
ساختګي ناڅانه اندان پرکلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کړه
ورایله شول ، ګرانبیه شیونه يې په خوا وخشت رایستل او ماتوونو ته يې
اچول - او دغسي يې د کلا ستری دروازې ته وینا میټ کېښودل او اور
يې ورته کړ - کلا يې وسوځوله .
له نورو کورونو يې هم د ېږخ شیونه وايستل حتی د ښوزله کورېنو د یوې
غوا ژېر غوږي يې هم ورسره پښښودل .
د خلکو دتیار په تږخ کې چې کوم خلقیان وژل شوی وو په ډېر وحشت
د مغوی د غږ اخیستلو له پاره ببکناه وژنو ته لاس واچول شو - د ډېر کسان
ژوندي ونیول شول چې بیا يې هیڅ درک ونه لګید .
له کورونو چې تورسرې - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دلته کورونو
ترې پاته وو ، کوم یو ه يې چې څه وخت میندلی او څېل تیمتي شیونه یې ښخ کړي
چې صفحم په څښوروځو کې تول خراب او له منځه تللي وو .
خاروي په شپو شپو په اخوږونو نهر ولاړ وو دتوپونو ستي او
ټانکونو له ډزو . ژوبه هم پري شلولې بو او بې بل ځای ته تښتېدل
خو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د ډېرو سختو

ډزو او بمبارۍ پر وخت هم پر اخور کراره ولاړ وو .
عسکري قوا د چک په هوټل کې ځای پر ځای شوه - مجاهدین په
شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره يې تیاری نیوله چې بیا د کفر
او الحاد پر ننګه بریخې ته د شهیدانو انبار ننداره وښیي . نو ښځو دو چې په
سیمه کې یو ځل بیا ترتوپان ورالندې چې پټیا خوره شوه !

... او د سهار لمونځ یې د فتحې پر میدان ادا کړ!

مازیگرنی لمر له دریځ شخه په تیزۍ سره خپله لمن ټولوله – پل په پل یې د غرونو له لوړو نه لوړو څوکو سره خپلې وروستۍ وړانګې ځلولې او لاهو کړې غونډیو سره یې پخپله سر بخونه رڼا په مخه ښه کوله.

د دریځ د دوارو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښایسته انداز د نکې غاړې ولاړ وو او په ډېر غرور یې د خپل هېواد دویرونو او ویاړونو نندارې ته وو سړه هسک کړي او چې څومره لمر ډوبېدو ته نږدې کېده او ژېړېده دومره په سیمه کې دیوه بریمن خوځښت ازانګې خپرېدې.

د مجاهدینو یوه ډله په سړه لیکه د غونډیو له پاسه جګېدله او کوزېدله شاوخوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غورځنګ د جذبو او ولولو په توپان کې د یو غیر عادي هیجان او اضطراب ځرګندونه

کوله

له سترګو یې داسې برېښېده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي
کوم بل لیري ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېروي .

د خلکو او بېړه کتارونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پېښ شملو
پټ بنلی وو چې یوازې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلېدې .

د وګړیو جوړ او بهیر له ګړیو ږیرو لاړو د بیوې نقطې شاو خوا
راغونډېده .

د خلکو بهیر چپ روان و چې د پېښو له بسکالو سره دلاې په اوږدو
کې د کوروني له بامونو د سپین سرو بنځو د دعا ګانو اسکاره ورسره
غبرګېده . د کلیو ځنې ته د ماشومانو ورې وړې ډلې د دغه خوځښت ننداري
ته ولاړې وې - داسې ښکارېده چې په سترګو کې یې د دیوې معصومانه مینې
هیبت او وجد ځلکوبي بر یېښنا بېږه شوې برېښي تمبشیلاوه .

د ماښام د لمانځه وروسته د کورونو سپین سرې ۱٫ لا له خپلو
اوږدو دعا ګانو نه وې ولاړې شوې چې د تیرکو د ونو تندرېږند باړونو
د تیارو په زړه کې د نور کربنې وایستلې ، لحظه په لحظه د ونو تسلسل -
زیاتېده او د امېدونو او هیجانونو سمندر تو پاني کېده .

ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلېده - سپوږمۍ په وړو
تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې
ننداري ته سر راپورته کړ مجاهدینو له شلویښتو ځوابونه د ملحدینو

مرکزونه چې د چک په بنسکلي هوټل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې
ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو د هلینزونو رنګین ماحول هغه غږونه دلکشې
نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټه نه پورته کېده .

عسکرو په وېره ستوماني خپلې کوټې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې
هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په دې پلیونتوب به یې پس
عسکرو د غوږو او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې
هڅول .

د هوټل د شیشو تر تود د عسکرو او منصبدارانو پر مخ خپلې منګولې
ښخې کړې وې - او له هر لوري د مرګ پلوشې د تیارې په سینه کې یوه
او بله خوا ځغلېدې .

مجاهدینو د ریو خوا ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه
دامن برې په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..

او چې شپه ځومره ځنډېده د ومره د مجاهدینو بریدونه د برې درشل
ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګېده له دښمن لوري اولوړن
ورکېده .

د هوټل دننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د
بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د
مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورکړی و - څېنو به یوه طرحه وړاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې بریښېده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی.

د خلکو اوږده کتارونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پس شملو پټ نیولي وو چې یواځې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلېدې.

د وګړو یو جوړ او بهیر له ګرېوو لارو د یوې نقطې شا او خوا راغونډېده.

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښو له ښکالو سره دلاړې په اوږدو کې د ګوډو له باموږو د سپین سرو ښځو د دعا ګانو انګازه ورسره غبرګېده. د کلیو ځنې ته د ماشومانو وړې وړې ډلې د دغه خوځښت ننداري ته ولاړې وې - داسې ځېر یې کتل چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه هیبت او وجد ځلکونو بریښناییزه تنده برېښنا تمثیلاوه.

د ماښام د لمانځه وروسته د ګوډو سپین سرې لا له خپلو اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو تند ږغ باړېدنو د تیارو په زړه کې د نور کربښې وایستلې، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل زیاتېده او د امیدونو او هیجانونو سمندر توپاني کېده.

ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلېده - سپوږمۍ په ډېره تلوسه د غرونو له کندوونه د حق او باطل د دغه ویارمني معرکې ننداري ته سرراپورته کړ، مجاهدینو له څلورو خواوونه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلي هوټل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې ونیو.

د چک هوټل د مرمرینو د ښلېدونو رنګین ماحول هغه بخواني دلکشي نه درلوده، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټ نه پورته کېده.

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې کوټې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستي منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پس عسکرو د غوښې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول.

د هوټل د شیشو تو تو د عسکرو او منصبدارانو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لورې د مرد کیو پلو شې د تیارې په سینه کې یوه او بله خوا ښغلېدې.

مجاهدینو در یو خواوو ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه دادمن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې..

او چې شپه څومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګېده له دښمن لورې اولودن ورکېده.

د هوټل دننه د خلقیانو او صاحبمنصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لار ورکه کړې وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله او څېنو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ تورونه لګول . او په پای کې به یې ټول ذوکټ او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټلو او وهلو سره او یا د شاوخوا په کلو او کورونو د هشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو: شپې د ویرې مهیبه او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تنتر خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو په کوږنه دار بې غیرتی او شرمیدلې ماته په کرسکو کړ شاندی د مجاهدینو خوځنده سیوری چې پل په پل ورته دوراندې تیګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یې له بله اوښتل را او ښتل .

سینډ نن بیا هراړ یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې خپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړیدل او ډزې یې ورو په ورو کړاریدې - د ټیبنتي تولې لارې تړلې وې د مقابلې توان تری د شپې په تیاره کې نا معلوم لوری ته کډه بار کړې وه - یوه محه ورته بیرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ژبغړانده لمبې ترې چارپېر شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهریدلي ولس منګولو ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د هرڅه بېرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیری کوي .

د پیرې کلي د جومات د اذان له (اللّٰهُ اَکبَرُ) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو و سلې یې پر ځمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ورو ورختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ .

کوله او ځینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتیا تورونه لګول. او په پای کې به یې ټول ډوګک او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټلو او شړلو سړلوه او یا د شاوخوا په کلو او کوڅو د مشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو؛ شپې د ډېرې مهیبه او درنه بڼه نیولې وه.

سپوږمۍ د اسمان پر تنګ خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو په مرګونو دار بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته په کړیکو کړیکو خاندي. د مجاهدینو خوځنده سیوري چې پل په پل یې د وړاندې تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله اوښتل راوښتل.

سیند نن بیا هرلیر یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړي دي.

د هوتل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې یې ورو ورو کرارېدې - د تیښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تیاره کې نا معلوم لوري ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ږېغزانده لمبې ترې چارپېره شوې؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهریدلي ولس څوک ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی...

سهار لا سپېدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ډېرې بېرته زیاتې او سختې شوې.

چرګانو پرله‌پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیري کوي.

د پېرې کلي د جومات د اذان له (اللّٰهُ اَکبَرُ) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو او سلګې یې پر ځمکه کېښوده، مجاهدین فاتح پرې ور ور ننوتل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر مقرمیدان ادا کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او ټول ولس د ورور ولۍ په مزي سره راغوند شوی وُ

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پرمخ بيولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولو کې ډوب وو- يوې خواته به چې سرې کتل نو يو داسې تحول او اوښتون به يې تر سترګو شو چې هرڅه به ورته بدل او بل وربرېښېدل تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د يوه ژور بدلون نښې ځلېدې- خود هم دغه بدلون بلې خواته يو داسې آرام او مطمئين ماحول مسلط وُ چې وګړو به پوره ډاډ خپلې ژوندچارې ترسره کولې، داسې لکه چې هيڅ هم نه وي پېښ شوي، کراه کرارې وه او د خلکو د اند ښنو پر ژبغرانده اوراو به توی شوي وي.

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټينګ وُ ولايتونه، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې لا هم يې غسې يوا مناک او ډاډمن چار پېرچل کې چا ساه نه وه اخيستې سړي حيران شي چې په دغسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې يو ولس په تش لاس له يوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي ځنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون او د یوې خولې بولۍ د ولسونو ترمنځ رېښې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وګړي د ملي ګټو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لاره کې پخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د هغو بېلګه خورا لږ میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او د حکومتونو د ټینګښت پر وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېریال کې د همدغه ټولنې له کوتو چم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې همېش یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نیولي وو پالل او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هرکلي په خپل واربېله کوم شور اوکرکیچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جوماټ ته به یې راوړسولې هلته به د نوبت له مخې په ډېر نظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې داسې چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سړی فکر کاوه چې دا کارونه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قرارداد و نو هر څه تنظیم او عیار کړي وو.

هرکلي ته سپین ږیري مشر ټاکل شوی و خود ځواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو ولسي مشر. د کلو د دغو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول ځواني دخانۍ او ملکۍ وروست او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم به څه نیمګړتیا او کمزورې نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کړچوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوې بلکې زما هدف د عمومیاتو لوری دی چې څه ورپه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي. راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې برېدونه ټاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه رپېدل او د خپلې رڼا په څپوکې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې. دلته د مجاهدینو وروستۍ رپا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ یې د دفاع د لومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو برخو او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اړه ترې ګټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ځوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه مڼې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي خنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پېیوستون
اود یوې خولې بولۍ دولسونو ترمنځ رابېنې وغځوي.

داد افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګرنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وکړی دملي کتو په جهت اود هېواد دپت او آزادۍ د دفاع په لارکې پخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې پدغسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د هغو بېلګه نورالبر مېندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د ټینګښت پر وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام. چا پېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو جم وتلي ده.

*　*　*

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاعې کرښو کې سنګرونه نیولي ولار او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول دولس پرغاړه ووه- هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان اونوبت ترتیب او تعمیل هم دولس کار وُ. هره ورځ هرکلي په خپل وار بېله کوم شور اوکرکېچ څخه پخې دوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې رارسولې هلته به د نوبت له مخې په د پر نظم او اورون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکر کاوه چې دا کارونه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې بر ېښېده. ولسي قرارداد ونو هر څه تنظیم اوعیار کړي وو.

هرکلی ته پېسپینږیرو مشر تاکل شوی وُ خود یخواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو ولسي مشر- دکلو دغو مشرانو بیاد سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا پرشورا کې برخه درلوده- پدې ډول پخواني د خانۍ او ملکۍ وروست او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بڅه نیمګړتیا او کمزورۍ نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف دعوم بیا تو لورۍ دی چې څه ورپه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره رانټولېږي. راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

*　*　*

د سیمې بریدونه تاکل شوي وو- له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه رپېدل اود خپلې ریا په شپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم تسراني غږ ولې- دلته د مجاهدینو وروستي ریا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو دکنترول ترڅنګ یې د دفاع دلومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایکاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو ځو اومرکزونو پورې غزېدلی وُ، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اره ترې کټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې پخوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه دساتېرۍ

دغلاخه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پښېنه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال اوحیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې څوابه له حقوقي دعواگانو نه پرولسوالی اومحکمه وارنه کېده خوېدې وخت کې دغه گردې ربړې اوارې شوې نیکاربدې، پخوانۍ د ښمنۍ اوبد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیوبل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو اود قدرت دلیونتوب اودکوند بازیو بزکشیو اومنفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر د پره گرد جنه کړه او هغه شورا یې نظام یې دکوندي مسابقو اوکوندیو داختلافاتو لوري ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي اوبنتون دژوندانه دعادي حالت د استقرار او پاینت تر څنګ د یوه بنیادي تحول اوبدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنگونو کې د سیمې د نبو نخیو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې اود برېښنا فابریکه داولس په کټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا خیره نه وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندي پورې سرک تول تانکونو اونورو پوځي وسیلو اولاریونیول - وو چې مخ په وراندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روادي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالی کې یې هیڅ شک نه درلود خوخوړل یې د ځان دپاره شرم او یو دول بې مروتي گڼله او بله داچې دوی د اسلام په لارکې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جگړې هم سخته او د تانک او بم له مقابلې هم گرانه ، دا دولس اعتقاد ؤ او ولسي انګېرنه .

لمر لا نه ؤ ختلی خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون دقوي دراتګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اره دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مېندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره تېنګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خود

د غلاغه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالی او محکمه وارنه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې ښکاریدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پر سخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لیونتوب او د کوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر د پره ګرد جنه کړه او هغه شورا یې نظام یې د کوندي مسابقو او کوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي اوښتون د ژوندانه دعادي حالت د استقرار او پاېښت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمټې پاتې وې او د بریښنا فابریکه د اولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا خیره نه وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی و داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندی پورې سرک ټول ټانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی وو چې مخ په وردګو روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه ، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالی کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو د ول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري دا ورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخت او د ټانک او بم له مقابلې هم ګران، دا د ولس اعتقاد و او ولسي انګیرنه .

لمر لا نه و ختلی ، خلک له جوماتونو نوي راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې درانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مېندو خویندو او مېرمنو له خوا ډېره ټینګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی همداڅرګندوُکه داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راکټو سره هغوی کار پرېږدي زراعت به په ټپه ودرېږي ،ځمکې به شاړې پاتـه شي . کښتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بيا به مجاهدين هم لدغه لارې د راولاړوشويوستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي اوجهاد به هم له يوې اقتصادي تکيې اوملاتړڅخه بې برخې شي.

هغوی مجبوروُ. دخپل کار سامان او وسايل يې برابر او روان شول ، خو دومره هره يوه وويل ؛ چې که حالات خراب شول اوقوه راورسېده څوک وار ه پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بېباري پرې وشي هغوی پوهېږي اوخپله چاره کولی شي .

د شورا رئيس - مرستيال قومندان اوغرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئيس پخپل ګڼانګري درانده انداز داولسوال په شعبه کې د هغه د ميز تر شا ناست وُ لـه ستړکو يې يو نوی او مخصوص هيبت ښکارېده او يو ډول ترېخ او پاڅوونکی کيفيت ترې ځلېده . په غونډه کې د ټولوغړو په يوه خبره اتفاق وو او هغه دمقابلې اومقاومت خبره اوتر وروستي سلګۍ پورې د جګړې هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د ټيلفون اندول وګرځاوه اود معمول خلاف يې په لنډو ټکو کې د مجاهدينو مرکزونو ته د تيارسۍ اوحرکت امروکړ. دټيلفون غوږۍ يې قومندان ته ورکړه اوهغه په يوه سا د عسکری انضباط اونظم څومختصرې جملې ووېلې اودحرکت بولنه يې ورکړه .

د لږې شېبې له پاره يو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا دريس دنرۍ اوترخې موسکا يوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه دبا ندې د سا تونکو په ستړکو کې يو مهيب حرکت ترسترګو کېده دشورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقيانو دېرې جلبه واکمنی، لندغری او د سيمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو وېرولو نکی مرکز وُ، دا څه وخت بله بڼه غوره کړې وه.بېل نظم اونظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې ليدل کېدی اونورې خبرې اوفيصلې پکښې اجرا کېدې .

نن دغه دفتر بيا څه بل ډول ښکارېده خوهغه ورځ نه لکه دخلقيانودناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفين او محافظين ګرندی او په جدی څېره کې دفترونو ته تلل اوراتلل او په بيړې سره به يوه لوری ته روانېدل .

دقوماندې په رسېدو دحملې دمخنيوی اومقابلې له پاره په ټوله سيمه کې د تيارسی غږ خپور اودغزا ډول وټکېده « الله اکبر» چيغه پورته شوه اود مجاهدينو منظموګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه يو دوهٔ ګروپه مجاهدين راورسېدل- خدای خبرچې څه وخت به يې حرکت راکړی وی اوڅومره لاره يې وهلې اوڅومره به ستومانه وو،په مخونويې دلاری د دوړو اوګردونو پيکه ښېنا سته وه- دوی بـه ستړي ووخو دستومانی ښې نه پکې ليدل کېدې - دوی يوه نا ڼدوله جنګ ته روان ووخو د په شا ټک اوماتې فکرنه وُ ورسره دوی له يو ټوپک او ۲۰۰ ګوليو سره د ټانکونو، توپونو اوالوتکو مقابلې ته ورنږدې کېدل خو ويرې اواندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل .

له هغې خوا ترغاښونو پورې ټک وسلـه وال دښمن دزغروالوتکونو په بهير کې روان وُ

هغوی همداڅرګند وُ که داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راکټو سره هغوی کار پرېږدي
زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او
ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه
آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.
هغوی مجبور وُ. د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول،
خو دوه ورځې هر یوه وویل؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واره
پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بېباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله
چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د
شورا رئیس پخپل ګمانګړی درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر
شا ناست وُ له ستړکو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ
او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق
وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستی سلګی پورې د جنګېدو هوډ.
دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تیلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف
یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د تیلفون
غوږۍ یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکری انضباط او نظم څو مختصرې
جملې وویلې او د حرکت بولنه یې ورکړه.
د لږې شیبې له پاره یو معنادار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس د نرۍ
او ترخې موسکا یوې لنډې شیبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د بانډې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو
کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د
سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو ویروونکی مرکز وُ، داڅه وخت بله بڼه
غوره کړې وه، بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې
خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.
نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ور نه لکه د خلقیانو د ناروا
واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګړندی او په جدی څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او
په بېړې سره به یوه لوری ته روانېدل.
د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوی او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د
تیارسې غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو
منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې
حرکت راکړی وی او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې
د لارې د دوړو او ګردونو پیکه ښنه ناسته وه - دوی بنه ستړي او خو د ستومانۍ
ښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه نا ډوله جنګ ته روان وو خو د په شاتګ او ماتې
فکر نه وُ وو سره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانګونو، توپونو او الوتکو
مقابلې ته ورنږدې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې ترسترګو کېدل.
له هغې خوا تر غاښونو پورې ډک وسله وال دښمن د زغرو، الوتکو او نوپر بهیرکې روان وُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه اولدې خوا پښنې اېبلې په نس وړې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده ، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ـ کولې وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داورګولې واورولې.

سهار لیرلا څېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پر څوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نور کرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کرس د دښمن د نرېدلې او وارخطا موقف څرګندوي وکړه ـ لدغو لړزونکو ډزو اوکړسهار سره ماشومان د خپلو پښتروکې راکښېناستل ـ د پوښتنو په ډول اندازې یو بل ته وکتل ـ زړه وپرهېدل ـ په پټه خوله یې یو بل ته څو څو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د برخه سره وویل او دیو بل په زړه وپوهېدل ـ د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل . چې اوس به ټانکونه د هغوی پرکوروونو ورخېژي داو بوس په ډزو به یې کوروړي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ په پلار ، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي . . . .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه ورانده تېره شي د هغوی د سرخطر دی .

هلته جنګ بنه ټود روان ؤ ، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو ـ لدې خوابه د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باروچلېد ـ سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک د یوه ډز په ځواب کې د هغه پر مورچل شوی هغه څه کوي کا نې به هم اوره شوې وي اوځمکه به پر یو بل مخ اوښتې وي ، خو چې کتل به دې بیا به له همهغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که به دوربین کې به دې وکتل نوګولۍ به وختي د دښمن پر بدن ښتې وه .

بنځو خپلې کا نې چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بندګرې روپۍ وه له ځینو نورو ځیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې ـ چې یو ځای کې به یې ښخېنې کړې نو ډزوړه به بیا څه وړه وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نېږدي نو ر څه کوې چې دکورونو د ښرو غوږو په لوټلو هم دریغ نکوي .

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خوځکه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه .

محمد نبي مجاهد به ویل : ما ته د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغږېدل اوله وحشت څخه د که تښتېد خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونی تښتې لذت یاداوه ، وبه یې خندل اوبې به یې پورته وغورځولې او په خدا کې په ورک غږ به یې ویل : ما ته یې د ډکو لیو په باران کې د دوی د بې ایمانه تر پکې خوند راکوي .

هغه به کله ناکله د شوخۍ له مخې ویل : زه یې له تندې پرته بل ځای نه

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښتنې اېبلې په نس وږې مجاهد په خپلو پښو پلی یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غږار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه دحق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه - کولی وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داور کولی واورولې.

سهار لېرلا څېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پر څوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نور کرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او وریښې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله د الوتکو مهیب کرس د دښمن د نرېدلې او وارخطا موقف ښکارندوی وکړه - لدغو لړزونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان دخپلو پر بستروکې راکښېناستل - د پوښتنو په ډک انداز یې یو بل ته وکتل - زړو پوهېدل - په پته خوله یې یو بل ته ځور ځوواره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د پرڅه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل - دسترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پر کوروڼو ورخېژي داوبوس په ډزو به یې کورنړېږي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي - په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي. . . .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه قوه وراندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه ترود روان ؤ، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولی وو - لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو د وامدار باړ وچلېد - سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پر مورچل شوی هغه څه کوې کانې به هم اوره شوی وی او ځمکه به پر بل مخ اوښتې وي، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو ګولۍ به وختی د دښمن پر بدن ښتې وه.

بنځو خپلې کانې چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بند کړې روپۍ وه له ځینو نورو ځیزونو سره یوځای بل ځای ښخولی - چې یو ځای کې به یې ښخېې کړې نو ژړه به بیا څه وېرته وویل په هغه ځای به بې باوره شوي بل ځای ته به یې یوورې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدې نور څه کوې چې دکورونو د زېږو غوږو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وراندې تک څخه پاته شوه خو جګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ما ته د دښمن له ویشتلو څخه د وزو په تسلسل کې د هغوی رغږېدل او له وحشت څخه ډکه تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونی تېښتې لذت یاداوه، وبه یې خندل او وړی به یې پورته وغورځولی او په خندا کې به وړک غږ به یې ویل: ما ته یې د کولیو په باران کې د دوی دا بې ایمانه تړیکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل: زه یې له تندي پرته بل ځای نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نبنه کوم خوداېي غيرته چيرته په تندي لګېږي‌دا هريو په شا لګېږي هرمردار عسکر يا صاحب منصب چې ګوری نولومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به هميشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تريخ ساعت کې به هم هغه يوه نيمه ټوکه ويشتله.

له ټانک نه د يوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شو د څنګ بجاهد ته يې وويل که مې ستړکو کار کولی نو د ساعت عقرب مې يې په نبنه کاوه ته ګوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، يا ټانک، لارې او......يو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بيله دې يې هيڅکله پرماشه ګوته نه راکښله.

خدای‌خبرچې دکوم مجاهد د ټوپک مرګک د جبهه خاني پرموټر ومنبت چې د ټانکونو له منځه يو دړز اولمبې پورته شوې.

داولمبې دومره ژېغرانده اوچاودنه (راسې) سخته وه چې نژدې ټانکونه اولارې يې همغلته پڅپلو لمبو کې واخيستلې او د نورو چې وس کېده او لاره يې ايستلې شواى نو بيا يې نه سمه ګټله اونه کړه.

اوچې له کابل نه د تېښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لويه کړې وه چې: پدوی له ځانوو خوا او هوا نه څه کوی چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او بريد ونه کېدل. داسې چې هرکوم هرې ډبرې، هرې ونې او هر بوټي پرې باران چلول.

... او: په جرګومرکونشي کارتمام

د خلقيانو له جګړي ستومانه او نهيلي حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاريو او ننواتو له لارې ځيني اقوامو ته د هغوی سپين ږيري او مشهوري څېرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترڅېرې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

همدا ؤ چې په کابل کې يې د ورکو مشهورې څېرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو مامورينو نومونه نيول شوی ؤ چې د ورد کو څک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان ميلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستيو ورځو کې د داخله وزارت د مامورينو د وودی خورلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزير ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحيت ظاهراً د پوليسو لوی قوماندان انجنير علي شاه پيمان په لاس کې ؤ.

علي شاه پيمان چې يې اميني خلقي او لکه (امين) د مارغونډي ښايسته ؤ د

په نبنه کوم خوداې غيرته چيرته په تندي لګيږي دا هر يو په شا لګيږي هرمردار عسکر يا صاحب منصب چې ګوري نولومړی په پونده لګيدلی وي.

د هغه په همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تريخ ساعت کې به

هم هغه يوه نيمه ټوکه ويشتله.

له ټاټک نه د يوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شو دڅنګ بجاهد ته يې وويل که يې ستړي کړی کار کولی نود ساعت عقرب مې يې په نبنه کاوه تر کوره ورته؛ د تو پک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، يا ټاټک، لاری او...... يو ځانګړې ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بيله دې يې هيڅکله پرما شد کوته نه راکاږله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مرګک د جبهه خاني پرموټر ومښت چې د ټانکونو له منځه يو ډز اولمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژبغړانده او چاودنه (راسې) سخته وه چې نژدې ټانکونه او لاری يې هممغلته پخپلو لمبو کې واخيستلې او د نورو چې وس کيده او لاره يې ايستلی شوای نو بيا يې نه سمه ګټله او نه کړه.

اوچې له کابل نه د تېښته لو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو مغوی خبره دومره لويه کړې وه چې: پدوی له ځاوروخوا او هوا نه څه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او بريد ونه کېدل. داسې چې هر کوم هرې ډبرې، هرې ونې او هر بوټي پرې بارونه چلول.

... او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقيانو له جګړې ستومانه او نهيلي حکومت د ب ته ارښو چې د زور له لارې نه بلکې د زاريو او ننواتو له لارې ځيني اقوام وته د هغوی سپين ږيري او مشهور ي خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچرګ لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

همدا و چې په کابل کې يې د ورځکو مشهورې خبرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموريښو نومونه نيول شوي و چې د ورډکو څک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان ميلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په ورو ستيو ورځو کې د داخله وزارت د ماموريښو د ووډې خورلو په سالون کې راغونډ کړې شول.

دا هغه وخت و چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزير و، خود دغه وزارت واک او صلاحيت ظاهراً د پوليسو لوی قوماندان انجنير علي شاه پيمان په لاس کې و.

علي شاه پيمان چې يو اميني خلقي او لکه (امين) د مار غوندې ښايسته و د

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېر کسر اوفر کې راننوت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دي په تېره بیا پر ده ډېر ګران دي.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو ښځو اوماشومانو ته دجګړې له امله په غرونو کې داستوګنې ځنځ ورپېښ شویدی په خاصه توګه دده د زړه سوی ور دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو تهوله سیمه وربا ندې په بل ځ واروي خوزما دا حالت پدغه مهربې اوغیرتي قام نه لوربږي نوداسې یوکار باید وشي چې ددواړو خواوو یعنی حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وړدګو په مقابل کې دسختوجګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شوېو کسانوته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هرڅه چې درسره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبرو کې دچک ماموریتونه تر پلاله لاندې یواخطار اوکواښ هم وړاندې شو او هغه داچې دامامورین دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستوکسانو له څېرو ډ زړو ـ

اندېښنو لوخرې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبروته نه بلکې خپل زړونه او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سړی فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي او هسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه او دنورو په نمایندګۍ یې څو خبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دځوانو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشاره په ترڅ کې وویل حکومت اوس هم د دې وول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کړي خوله دې لارې څخه یې کامیابي نه ده تر لاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهر کې دوه تنه خلقیان یود بابالا شاه محمود او دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی دېولره سکو تیټو ـ وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نوم ونه غونډې ته واوروول چې باید وردګو ته دجرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماښګر دوه هلیکوپتر الوتکې په ډېر لوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو د پاسه ناست وو پر الوتکو یې بنې د ډېرې کولې وچلولې هغه کولي الوتکوته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې تر څو ځمکې ته راورسېدې نوډېر تولو پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې او دالوبه دهغوی دلږې شیبې د ساتېرې ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهر او خپګان څخه پر ته کړې ـ چا به بېزه ا یسته او چولی اوبو نیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم دماتي سندګانه او بیا بل ته به یې د دغو پاڼو په شودلو داسې

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېر کر اوفر کې رانوټ، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له ورډګو سره ډېره زیا ته مینه لرم داېې هم وویل چې ورډګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دی په تېره بیا پر ده ډېر ګران دی.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناکه حالت چې د ورډګو بنځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې دا ستوکنې څخه ورپیښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی ور دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د ورډګو تېوله سیمه وربا ندې په بل څ واروي خوزما داحالت پدغه مېرني اوغیرتي قام نه لورېږي نوداسې یو کار باید وشي چې د دواړو خواو یعنې حکومت او ورډګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له ورډګو نه داسې کسان شته چې د ورډګو په مقابل کې د سختو جګړو او عسکرې عملیاتو تجویز وړاندې کوي خو زه د یوه پښتون په توګه چې ورډګ ډېر راباندې ګران دی دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شوېو کسانو ته مخ وکړځاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هرڅه چې د رسره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبرو کې د چک ماموړینو ته تر پلاله لاندې یواخطار اوکواښ هم وړاندې شو او هغه داچې داماموړین دې پاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ډیرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ژړو —

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیا تره د پیمان خبرو ته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سري فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه اود نورو په نمایندګۍ یې خوخبرې وکړې ده هم د قام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګندکړه او په ضمن کې یې د څوتنو ورډګو خلقیانو دې تجویز ته چې په ورډګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې په توګه کې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کړي خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده تر لاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود باالله شا محمود اوبل دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یولږ مسکو ټیټو - وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید ورډګو ته د جرګې لپاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماز یګر دوه هلیکوپټرالوتکې په ډېر لوروالي سیمې ته نوتي مجاهدین چې د خیلومورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې د ډېرې کولې وچلولې هغوکولې الوتکوته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل اوهغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته رارسېدې نودتولو پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې اودالوبه دهغوی دلږې شیبې د ساتېرې ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهر اوخپګان څخه تو ته کړې - چابه بابیزه ایستړه او چولی او یونیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم دماتي سندګانه اوبیو بل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلوداسې

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.
پر کاغذونو چې په زرګونو یاني یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د ورد ګو ګرانو او سپیڅلو اوسېدونکو ته:
څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د ورد ګو ټولو اوسېدونکو د انقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو څکه خلقي دولت د ورد ګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندېنيو اشخاصو څخه عبارت ده تاسي ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.
جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:
۱- محترم محمد انورخان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابر کل)، ۳- عبدالغوث خان
۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خر، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان
۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان،
۱۴- ملک شیر آقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پخوانی والي اسمعیل خان،
۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان،
۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انورخان اکبري او څېنی نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا.

لدې څخه هم ورد ګو ته د وې جرګې د تو پونو او ټانکونو په بدرګه تللي

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً په او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:
۱- حاجي خدایداد خان خر.
۲- ډګروال عبدالحق د شمنۍ په زوی مشهور.
۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.
۴- حاجي موسی وردګ د شېخ آباد.
۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.
۶- ملک شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.
۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.
۸- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.
۹- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.
۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. [۱]
سېمې ته د جرګې د غږو په راتلو مجاهدینو د وې مخالفې نظر یې - لرلې څوان پاتکی ورسره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه د څلاینې ندی او د اد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم دا تضاد ونه د څلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او بنا یې پخپله کته یې را وغرخوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تللو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

[۱] وګ - پرچک او دا یمرباد وکې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

ځوركندوله چې رژيم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناكامي يې ومنله او د دوی د ايماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر كاغذونو چې په زرګونو پاڼې يې په ټوله دره كې تيت شوې وې ليكل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو ګرانو او سپېڅلو اوسېدونكو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا كې د وردګو ټولو اوسېدونكو د انقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقايع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبليغاتو ثمره ده نو ځكه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونكو ته د كمكي اختر د مباركو ورځو په احترام پوره او شپږه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې د لاندينيو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي كولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي كولو له پاره چې لار هواره كړي پوره صلاحيت وركړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

١- محترم محمد انور خان واحدي، ٢- غلام درويش خان (ابګل)، ٣- عبدالغني خان
٤- بسم الله علاقدار، ٥- خدايداد خان خر، ٦- ميرافغان، ٧- عبدالحنان خان
مينه پال، ٨- ډګروال سيد جان خان، ٩- شير احمد خان، ١٠- وكيل امين الله خان
١١- مامور جلال الدين خان، ١٢- مدير محمد آصف خان، ١٣- عيد محمد خان،
١٤- ملك شير آقا خان، ١٥- ملك عبدالرؤف خان، ١٦- پخواني والي اسمعيل خان،
١٧- قوماندان عبدالرؤف خان، ١٨- عبدالجليل وجدي، ١٩- عبدالقدير خان،
٢٠- مدير محمد يعقوب خان، ٢١- رئيس محمد انور خان اكبري او څېني نور.

دافغانستان د موكراتيك جمهوري دولت لخوا.

لدې ځكې هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانكونو په بدرګه تللې

وې خو د هغوی د فعاليت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقريباً په ټه او غير رسمي بڼه يې درلوده چې د هغو جرګو كې دغه كسان شامل وو:

١- حاجي خدايداد خان خر.
٢- ډګروال عبدالحق د شنبې په زوی مشهور.
٣- حاجي سيد رسول د تنګي درې اوسېدونكی.
٤- حاجي موسی وردګ د شيخ آباد.
٥- غند مشر كريم خان د سيد آباد د اولسوالۍ اوسېدونكی.
٦- ملك شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونكی.
٧- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونكی.
٨- مدير يعقوب د دوراخيلو اوسېدونكی.
٩- محمد كريم خان د دوراخيلو اوسېدونكی.
١٠- ډګروال سيد جان د چك ولسوالۍ اوسېدونكی.(١)

سېې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدينو دوې مخالفې نظريې - لرلې ځوان پاټكی ورسره مخالف ؤ چې د كمونيزم او اسلام تضاد ونه د ځلاينې ندی او د اد رژيم يوه دسيسه ده خو قومي سپين ږيري چې د جرګو مركې پر كودونو وارد كسان وو د جرګې د راتلو او مركې پلوی وو او ويل يې چې كه څه هم د اتضاد ونه د ځلاينې ندی خو د جرګې رد ول هم سم ندی جرګه منو او سباېې ځپله كټه يې راوغرخوو. دغه اختلاف د مجاهدينو ترمنځ د خو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې كړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونيول شي او بيا دې كابل ته د تلو اجازه نه وركول كېږي او لدې لارې دې هم پر رژيم د يو بل فشار په توګه كار واخيستل شي.

(١) وګ - پېچك او دا يمرباد وكې اسلامي پاڅون ليكوال محمد زبير شفيقي ١٠٨-١٠٩ مخونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه مباحثو او جدلونو نه یواځې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړدو مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلې مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی ؤ. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو دروازو ته نږدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او وېرې خپسې منګولې نه وې لېرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې ترم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکړدو څه وړ انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، غرور او مشرتوب سره ډېر ورو کی ښکارېدل. د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ډاډ او بې سیاله مقاومت له امله دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو یو لړ مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي ؤ او د لارو د واړو غاړو ته ټوپک پهلاس او په کارتوسو پټ ولاړو چې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر په وخت یو ډول طلايي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی په یوه ځای کې د بخاري نل په ډبرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی ؤ داسې ښکارېده لکه اوبوس توپ؛ چې هرچا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه داخوړ ډرووند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غورځنو د جرګې د غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو ځینو به یې له ګواښنه ډک عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو سره خبرې پیل کړې او ګله چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وی په مینه، سړه سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړښت احوال ورو ورسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شوېو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالروف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي مونږ په پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بندیان شوي خو به نه وي؟

دغه پوښتنې هغوی نور هم ټولي کړل او ګله چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېره او وارخطايي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد وټاکل شو. خو ملک عبدالروف په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د ټولې حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه ؤ ډېر و د تعجب په سترګه کتل خانګل د ناوېو د وړلو راوړلو له پاره آس ساتلی ؤ او په ودونو کې به د ده آس په کرایه نیول کېده او هغه په هیڅ توګه د داسې جلسو نه ؤ خو خانګل بچېله موضوع روښانه کړه ویې ویل:

چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان ؤ چې د جرګې موټر ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هیڅ هم ندی خبر.

بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان. دغه پوښتنه بیا هم د هغوی پر مغز و یو بل د روند ګونګړ ؤ چې سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول. د جرګې غړي په خپلو منځو کې هم یو پر بل نه و و ډاډه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو او جدلونو نه يوازې د مجاهدينو د مشرانو ترمنځ بلکې د ګردو مجاهدينو او د سيمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خبښېدلې مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ که څه هم د اهرکلي د زړه د پاسه هرکلي و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي او مجاهدينو دروازو ته نژدې ځايونه ونيول. خو بيا هم د جرګې له غړو د ډار او وېرې خپسې منګولې نه وې لېرې کړې او س هم له دوی سره دا انديښنه وه چې توم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژيم د ناکړدو څه ور انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او انديښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګنده ېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتيا، غوړی او مشرتوب سره د ېر ورو کی ښکارېدل، د مجاهدينو د ايماني پرتم، روحي ډاډ او بې سياله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پيکه احساسول په تېره دا چې سيمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدينو يولړ مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځايونه نيولي و او د لارو د واړو غاړو ته ټوپک په لاس او په کارتوسو پټ ولاړ و چې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پر وخت يو ډول طلايي وړانګې ښندلې او ځلکونه به يې کول - دوی په يوه ځای کې د بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه يې ترپال پرې غوړولی و داسې ښکارېده لکه اوبوس توپ، چې هر چا يې په ليدو دا خيال کاوه چې يوه دا خوږېږ درونده توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونيو د جرګې د غړو هرکلي کاوه او هغوی ته يې د خپل تصميم او همت ننداره ښودله چې ځينو ځينو به يې له ګوانښه د ګډ عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئيس عبدالکبير خان د جرګې له غړو سره خبرې پيل کړې او ولکه چې د دوی وېره او اضطراب يې درک کړی وی په مينه، سره سينه او په له موسکا ډکه خوله يې د جوړښا جوړه له احوال ورورسته خپلې پوښتنې پدې ډول پيل کړې:

د الوتکو نه په اچول شويو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسي سره نه ليدل کېږي مونږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندی راغلي بنديان شوي يا څوک به نه وي؟

دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او ولکه چې له يوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي يو بل ته په بېړه او وارخطايي وکتل او ورته يې ويل:

واحدي صاحب ته د عدليې وزارت د معين په توګه ځينې ضروري کارونه پيدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وويستل شو او په ځای يې مستوفي سلطان محمد وټاکل شو. خود ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هېڅ ونه شو ويلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولي حالت په احساس نور څه ونه ويل هدارنګه د خانګل ماما موجوديت ته پدې جرګه کې چې نوم يې په لست کې نه و ډېر ود تعجب په سترګه کتل خانګل د ناويو د وړلو راوړلو له پاره آس ساتلی و او په ودونو کې به د ده آس په کرايه نيول کېده او هم پرېوتل د جرګې ته هېڅ توګه د داسې غلجلسونو او خانګل ځيله موضوع روښانه کړه ويې ويل: چې له مدير محمد يعقوب سره د سرک په غاړه روان و چې د جرګې موټر ودرېده او دی يې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هېڅ هم ندی خبر بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمايندګان. - دغه پوښتنه بيا هم د هغوی پر مغز وېويل د روند ګوزار و چې سره ويې لړزول او بيا يو بل ته په کتو شول - د جرګې غړي په خپلو منځو کې هم يو پر بل نه وو ډاډه او دا انديښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو د غه پوښتني په ځواب د هر سره
وخوځېدل راو خوځېدل د هري خبري یې وڅوولی خو ښاغلی وجدي دا
مېړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو
مشرانو هر یوه پخپل وار خبري وکړي و یې ویل چې دا به خلقیانو دننژا دي توپیر
پرضد خبری کولی خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتنانه د هزاره کانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل اولا ګیا دی وایي
چې انقلاب پرمخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ
دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي
اختلافونو زمانه بیا په مونږ ووینې او بیا هم دوی ګیا دی او د مرتجعینو ټاپې
په مونږ لګوی او س نو تاسي ووایاست چې مونږ مرتجعین یوکه دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه
خو هغو کسانو ته کیږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي مونږ څه
ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سور اور بل کړی شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او ځرګنده یې کړه تاسي زمونږ مشران
یاست تاسي پخپله په ټول قوم کې وګرځۍ او پخپلو سترګو ووینۍ چې د
خوموږ بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورونه
چور شول. بیا هم زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ ځاروی هم د الوتکو په لیدو سره
احساسوي چې د محشر ورځ وربانده راتلونکې ده. خو موږ به د غه رول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ
ټانګ او طیارې له لارې مونږ ته خپل زور ښیي د اسلامي جذبې او قومي زور له
مخې سرټیټ او انسانیت وروښیو.

مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم تر ژوندی نه پاتې
کیږو نو چې مونږ داسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره لدې هم مونږ
مسلمان او پښتانه یو د ملامتی بار په اوږ ونښو کرځولی که چیرې د سولې جرګه
زمونږ ملامتي را بر سېره کولی شي راودې نیسي مونږ به پوره حوصله د هغو
خبرو اترو اوریدو ته چمتو یو .... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا یې لرې څه ناسته وه ویې ویل مونږ پخپلو سترګو
ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسي ته یې زیات تاوان
دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سرکونه مو خراب کړیدي او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د چک هوټل خو ولسوال خپله
عسکری چوڼۍ ګرځولي وه چې د جنګ په جریان کې وران شو او بیا ځي یو
ښوونځي چې څوځله حکومت زمونږ پرضد د یوې اډې په توګه ترې کار
اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې موجوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړ وو، نو مونږ
هېڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې
ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پرکابل مو برېښنا
قطع کړې. دا و بو بند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه
خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته
ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تویې کړو
تاسي مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړئ کومې چې
زمونږ له صلاحیته پوره دی هم دلته به یې فیصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو دغه پوښتنې په ځواب د هر سره وخوځېدل راو خوځېدل د هرې خبرې یې وڅوولی خوښاغلی وجدي دا مېړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو مشرانو هر یوه پخپل وار خبرې وکړې ویې ویل چې خوا به خلقیانو د نړا دي توپیر پرضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګنیا دی وایي چې انقلاب پرمخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي اختلافونو زمانه بیا په مونږ ووېني او بیا هم دوی لګیا دی او د مرتجعینو تاپې په مونږ لګوی او س نو تاسې ووایاست چې مونږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وی مونږ څه ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سور اور بل کړې شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران یاست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د څومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوی. زمونږ کورونو چورشول. یوازې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ ځاروی هم دا لوټکو په لیدو سره احساسوی چې د محشر ورځ وربانډې راتلونکې ده. خو مونږ به دغه دول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ ټانک او طیارې له لارې مونږ ته خپل زړوښېي د اسلامي جذبې او قومي زورله مخې سرټیټوب او انسانیت وروښیو.

مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې کېږو نو چې مونږ داسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه بږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارځښت ولري؟ سره لدې هم مونږ مسلمان او پښتانه یو د ملامتی بار په اوږو نشو کرځولی که چېرې د سولې جرګه زمونږ ملامتې را برسېره کولی شي راودې نبیې مونږ په پوره حوصله د هغو خبرو اترو او رېدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا یې لرې څه ناسته وه ویې ویل مونږ پخپلو سترګو ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولی او تاسې ته یې زیات تاوان دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سرکونه موخراب کړیدی او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دی.

د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د چک هوټل خو ولسوال خپله عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې وران شو او یوازې یو ښوونځی چې څو ځله حکومت زمونږ پرضد دیوې اډې په توګه ترې کار اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړې د قومي اشرونو له لارې موجوړ کړې او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نور مونږ هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا قطع کړې. دا و بوبند او نور ټول تأسیسات فعال دی.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې او به تویې کړو تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړې کومې چې زمونږ له صلاحیته پوره دی هم دلته به یې فیصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږېږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل و چې بيله غونډه وکړي. په دې -
کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا و چې ندې
شو چې زموږ بنديان راخوشي کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشي
کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر کېښېنو.
شورا هم هيله لرله چې نوموړې جرګه به کابل ته نه ځي ځينې به يې
له قوم سره پاته کېږي خو د جرګې غړي ويره درلوده چې کېدای مجاهدين يې د
برمته کولو خيال لري د همدې ويرې له امله نيول غړو ته د تلو اجازه ورکړل
شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان
علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی
هر کلی وکړ. هغه په تعجب کې و چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او يوه ته هم کوم زيان ندی رسېدلی. ده ډېره تلوسه لرله چې د
جرګې له جريان څخه خبر شي همدا و چې اسماعيل خان مايار د جرګې په
نمايندګي د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه
پيمان يې مهم ټکي ياد داشت کول. اسماعيل خان دوه دلايل لرل چې
قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالانو او د خلقي حکومت نورو
مامورينو د خلقي ګوند غړيو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړيو مخامخ کړيدی.
علي شاه پيمان وويل: ما غوښتل جرګه له امين صاحب سره وګوري
خو داسې ښکاري چې امين صاحب له وردګو خپه دی....
مايار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوټه
پښتو يې وويل:
... فرق نه کوي امين خپه کېږي که تړکی، کې د هر څه قوم مهم
دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وکړي کې حکومت مهرباني

وکړي...
پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ
ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وردګو نه خپه
ندی وردګ ډېر ورباندې ګران دی ناز ورباندې لري.
بيا يې وويل ريښتيا چې قوم ملامت ندی ماته دوه تنه شوي
ولسوال ورور نه راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور وردګو شهيد
کړيدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شويدی- پيمان وويل
ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غيرت
باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې دا کار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرونو کې د جګړې له پاره استول شوي وای
ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.
پيمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتيا کله د نرمی او د پستې غاړې
او کله بيا ګواښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنګ راغی د هغه
له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوري يې د مرکزي قواوو قوماندانی ده
چې قوماندان يې د وردګو د تنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.
پيمان په تيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وويل نه، نه،
ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې اميد نور هم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د وردګو مسئله
ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن يم وردګ ښه خلک دي.
دا معلومه نشوه چې د پيمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.
پيمان بيا وروځې او اوږې يې ځای وغوځولې غاړې يې تازه کړ چېه
سترګه يې لږ چوغه کړه د خولې بڼې وبڼکې يې يوې خواته کوږ کړ ويې ويل
د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د وردګو د هېوادپالنې پر روحيه لرم که چېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بېله غونډه وکړي. په دې -
کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا وړاندې
شو چې زموږ بنديان راخوشي کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشي
کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر کېږدو.
شورا هم هيله لرله چې نوموړې جرګه به کابل ته نه ځي ځيني به يې
له قوم سره پاته کېږي خو جرګې غړي وېرېدل چې کېنې مجاهدين يې د
برمته کولو خيال لري د همدې وېرې له امله نه لوغړو ته د تلو اجازه ورکړه
شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان
علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی
هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او بيا ته هم کوم زيان نه دی رسېدلی. ده پر تلوسه لرله چې د
جرګې له جريان څخه خبر شي همدا وُ چې اسماعيل خان مايار د جرګې په
نماينده ګۍ د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه
پيمان يې مهم ټکي ياد داشت کول. اسمعيل خان ډېر دلايل لرل چې
قوم ملامته نه دی بلکې له دې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو
مامورينو د خلقي ګوند غړيو او د انقلاب د دفاع د کميټو غړيو ځامخ کړيدي.
علي شاه پيمان وويل: ماغوښتل جرګه له امين صاحب سره وګوري
خو داسې ښکاري چې امين صاحب له وردګو خپه دی....
مايار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره
پښتو يې وويل:
... فرق نه کوي امين خپه کېږي که تره کی، کې د هر څه قوم مهم
دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحېږي کې حکومت مهرباني

وکړي ...
پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ
ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وردګو نه خپه
نه دی وردګ ډېر ورباندې ګران دي ناز ورباندې لري.
بيا يې وويل ريښتيا چې قوم ملامت نه دی ماته دوه ولسوالۍ شوې
ولسوال ورور نه راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور وردګو شهيد
کړيدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شويدی. پيمان وويل
ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غيرت
باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې دا کار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرو کې د جګړې له پاره استول شوي وای
ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.
پيمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتيا کله د نرمۍ او د پستي غاړې
او کله بيا ګواښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنګ راغی د هغه
له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانی ده
چې قوماندان يې د وردګو د ټنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.
پيمان په تيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وويل نه، نه،
ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې اميد نو ډېر زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د وردګو مسئله
ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن يم وردګ ښه خلک دي.
دا معلومه نشوه چې د پيمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.
پيمان بيا وروځې او اوږې يو ځای وغورځولې غاړه يې تازه کړه چې په
سترګه يې لږ چوغه کړه د خولې ښي ونبکی يې يوې خواته کوږ کړ ويې ويل
د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د وردګو د هېوادپالنې پر روحيه لرم که چېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژما په اختیارکې وای ما به ورډکو ته ویلی وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړي خوزما له واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه وردکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولوکې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ماسره دي د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته.

خو له وردکو نه زما غوښتنه دا ده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړکړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پرحکومت د وردکو اعتمادنه وي راغلی ترهغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یوځل بیا قوم ته ورشي. او دی به ترهغې دوردګو د بندیانو لستونه او نورکار او بار برابر کړي.

په دې ډول جرګه بیا وردکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یوځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرارکړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړي شي بیا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردکو بېرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه بیان له ټول جریان څخه خبرکړ هغه ظاهراً دلستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه په دې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتي وُچې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. د دوی د لیک په رسېدو مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ورواستاوه،

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او دګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردګو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار موږ ته ونښوده چې حکومت د چل او دسیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د مامور- منصبدار ښوونکی- کارګر- سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردکو خلکو په دې پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه لري خبره ده- که چېرې حکومت په رښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زموږ شرایط چې د بندیانو- خوشې کول او په پیشنهاد شوی چوکاټ کې د خبرواترو له جریان څخه عبارت دی سخت کارندی- د وردکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړې موږ بل څه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

دچک د سپین ږیرو له خوا

۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرارکړ. داونځې د موسی خېلو او سپدونکي دا کسا غړي عمر وردک چې د پرشیک زلمي و او د نوی مودل شلث پتلون یې اغوستی و او بیتلي طلایي وښتانو یې د یوې پېغلې له -

نړها په اختیارکې وای ما به ورډکو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړي خوزماله واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زماله واکه پوره دی زه ورډکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ماسره دی د هغوی په باب خو هېڅ خبره نشته.

خول ورډکو نه زما غوښتنه داده چې خپل سنوونځي دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړکړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پرحکومت د ورډکو اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یوځل بیا قوم ته ورشي. او دی به ترهغې د ورډګو د بندیانو لسټونه او نورکار او بار برابر کړي.

پدې ډول جرګه بیا ورډکو ته لاړه. خوداځل جرګې هېڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یوځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرارکړه چې لومړی دې زمونږ بندیان خوشې کړی شی بیا به مونږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له ورډکو بېرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له ټول جریان څخه خبرکړ هغه ظاهراً دلسټونو د برابرولو خبره بیا تکرارکړه پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لسټونه برابروي او علي جان به کوښښ کوي چې داکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو ورډکو لسټونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. د دوی د لیک په رسید و مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ور واستاوه،

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د ورډکو ګرفتاری روانی دي دغه کارمونږ ته وښووده چې حکومت د چل او د سیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د ورډکو زیاتره خلک د مامور- منصبدار- ښوونکی- کارګر- سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د ورډکو خلکو په برخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زمونږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو ورډکو د بندیانو د لست جوړول زمونږ له پاره امکان نه وتلی خبره ده-که چېرې حکومت په رېښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زمونږ شرایط چې د بندیانو- خوشې کول او په پیشنهاد شوی چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کارندی- د ورډکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تکلیف او زحمت وکړئ مونږ بالخره نه غواړو یوځل بیا ووایو چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین بېرو له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جوماتو کې خپله غونډه راوبلله او څه نوې وکسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. داوخت د موسی خېلو او سپینونکی داکسا غړی عمر ورډک چې د پرشیک زلمی ؤ او د نوی مودم شلث پتلون یې اغوستی ؤ او بېتلي طلایي وېښتا نو یې د یوې پېغلې له -

وپښتانو سره سيالي کوله او پدې سيالۍ کې يوځه وړاندې هم ؤ. د روشنفکرانو (!) په نمايندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې يې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورډګ يې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سردارمو وپښتانو دليرې کولوله يوه جانانه حرکت سره د ورځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ويل: وردګوله بشريت سره خيانت کړېدی د پرستو جنايتکاران دی چې دافغانستان پوزه يې پرې کړې ده. خارجي اتباع يې وژلي. جنايت وردګو کړی خو تور او تومت يې په خلقي دولت ورتپل شوېدی.

ده بيا د ناز، کرشمو او جديت په ګډه اندازکې زياته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردګو بنديان به خوشې کېږي. جنايتکاران ځوک نه خوشې کوي وردګو داسې جنايتونه کړېدي چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري د وردګو ټوله سيمه به په بل مخ واړوي. همدغه ځو نازولي دي چې پر حکومت ګران دي او د هغوی په خاطر وردګو ته صبر کوي خو دا حوصله د پردوام نشي کولای.

مايار د عمرخبرې ترهغه ځايه چې وردګ يې جنايتکاران بلل رد کړې او بوځل بيا يې د قوم دلايل بيان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شوېدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بيا يې شاه محمود او نعيم ته چې له پيمان سره ليدنه اوکتنه د دوی په وسيله برابره شوې وه مخ ورواړاوه وې ويل: د عمرجان په خبرو کې ځينې داسې ټکي راپيدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هيله ده پيمان صاحب نور موږ معاف کړي. شاه محمود او نعيم د عمرخبرې رد کړې او د پيمان په اړه يې وويل چې وردګو ته د ده نيت سپه دی هغه غواړي چې داسې يوه روغه وشي چې د دواړو خواو حيثيت پکې خوندي شي.

خو عمر بياله سترګو نه د سرد و پښتانو دليرې کولو په يوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه وې ويل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې يو ورور يې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور يې د اشرارو (مجاهدينو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وويل: حاجي خدايدادخان دلته دی او ورور يې مدير غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدينو) مشرتوب کوي.

همدارنګه زموږ د اونخي يو ډګروال دلته ناست دی چې سيد حکيم نومېږي زه يې سبه پېژنم لاس يې داشارې په توګه هغه ته ونيو او پدې جرګه کې غړيتوب لري مګر ورور يې په اونخي کې زموږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بيا له پيمان سره وليدل خو پيمان داځل هغه پخواني پيمان نه ؤ، په غوسه ناک د ږغ يې جرګې ته وويل: تاسې له جرګې نه ښيخي د چين او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې يوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا يې غوړېږوئ او ددې له پاره چې د وردګو په باب خپل سپه نيت ثابت کاندې او و ښيي چې پدې مساله کې ځومره تر فشار لاندې دی خپل ياور يې راوغوښت او هغه ته يې سوګند ورکړ چې ځو شيبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تيلفون کې څه وويل؛ ياور په خدای سوګند ياد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وويل: چې موږ نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عمليا تو پلان تر لاس لاندې لرو.

پيمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وويل: چې د سولې په

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالۍ کې یو څه وړاندې هم و. د روشنفکرانو (۱) په نمایندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورډ یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سردنمو وپښتانو دلیرې کولوله یوه جانانه حرکت سره دوږخو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ویل: وردکوله بشریت سره خیانت کېږیدی د پرسترجنایتکاران دي چې د افغانستان پوزه یې پرې کړې ده- خارجي اتباع یې وژلي- جنایت وردکو کړې خوتور او تومت یې په خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کډه انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردکو بندیان به خوشي کېږي- جنایتکاران څوک نه خوشي کوي وردکو داسې جنایتونه کړیدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري دوردکو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي- همدغه غونازولي دي چې پرحکومت ګران دي او د هغوی په خاطر وردکو ته صبر کوي خو دا حوصله دېر دوام نشي کولای.

مایار د عمرخبرې تر هغه ځایه چې وردک یې جنایتکاران بلل رد کړي او بوځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت به قوم تېل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه او کتنه د دوی په وسیله برابره ده مخ ورواړاوه وې ویل: د عمرجان په خبرو کې ځیني داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې رد کړې او د پیمان په اړه یې وویل چې وردکو ته د ده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمر بیاله سترګو نه د سردو پښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه وې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو وروړ یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیر غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اونخي یو ډګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي زه یې سنه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر ورورې په اونخي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه پخوانی پیمان نه ؤ، په غوسه ناک د د غږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه ښخي دچین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ او لا یې غوړ بجوئ او ددې له پاره چې دوردکو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندې او وښیې چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ چې څوشیبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په ټیلفون کې څه وویل؛ یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې مونږ نور وردکو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې وردکو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان، نرخ کې يې بې امنيتي لا زياتې کړې دی حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځينې ډلې د وردکو په کډون تخریبکاری کوي.

ده له چاسره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه موږ دقيق اطلاعات تر لاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د دښمنۍ معنا نلري؟

پیان وویل: د عبدالقدیر جرم ډیر سخت دی خود هغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون يې راواخیست او وې ویل، که چیرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد ...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چیرې تاسو یدې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولیږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هیواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې د اجرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اونخي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و، بندي شوی و، او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره راڅېرلی و، او ما ته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع جومات کې راغونډېږي خود مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه مخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چیرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږئ او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسیدم په سخت اختناق کې شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومیدای شي چې دیوه چپې نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وبوست پدې دوموه موده کې د بروکسانو زه پوره اوکتنه وکړم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شیبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د غه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چک ته هیڅ هم زړه نه شو ښېنګولی ځکه دا ځل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

جریان کې وړوکو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان ، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتیٰ په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د وړوکو په کډون تخریبکاری کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه موږ دقیق اطلاعات تر لاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د دښمنی معنا نلري ؟

پیمان وویل : د عبدالقدیر جرم ډیر سخت دی خو دهغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم . تیلفون یې راواخیست او ویې ویل ، که چیرې د صوفي سلطان محمد . . .

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد . . .

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ ، که چیرې تاسو یې د ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وړوکی نیولی وي موضوع ژر معلومه او لیږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی .

د هیواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و پدې اړه داسې لیکي ؛

« . . . له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بیلو بیلو ګروپونو وویشل شي او د وړوکو ټولو برخو لکه جغتو ، اونغي ، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي . پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه .

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالیږلی و او ماته یې وویل : چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست . ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع جومات کې راغونډیږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه مخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چیرې حالات خراب وي نو سره به وپوهیږو او د فرصت نه به استفاده سره به خپلې پښې وباسو !

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسیدم په سختو اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار اوکړولو هغو کسانو ته معلومیدای شي چې د یوه چپي نظامي حکومت تر تیغ لاندې ژوند کوي له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وویست پدې دومره موده کې د ډیرو کسانو نه پوښتنه او کتنه وکړم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و . او یا هغه کسان وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکاریدم د انتظار شیبې یوه په بله پسې سختیدلې او خطرناکې کیدلې ، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګیده زه ته مې ورسیده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د دغه معما باندې څوک پوه نشول . »

د جرګې د غړو له خوا د یولړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بیلو بیلو سیمو ته په بیلو بیلو ګروپونو کې لاړه شي چک ته هم چا زه نه شو تیاکولی ځکه دا ځل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تیر په لو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بیله خپلې ناکامی ځنه د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.
چک ته د جرګې په رسېدو اوله مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د -
ملاقات په ورځ له یولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا
ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.
د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د
چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخیلو
کلي ستاسې له پاره انتخاب کړیدی موږ پخپله یوه نامعلوم ځای ته روانېږو
نور نو ستاسې خوښه چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ اوکه نه.
د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د پېر وارخطا وو. له دوی
سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د
اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي.
او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه
په اغفال کې ساتلي وو خواسې ونه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د
اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی
دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه
پوښتنه وکړه او ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه
واست نو رو مشرانو هم دا د ولس د مهربانۍ او داړ خبرې ورته وکړې.
مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په
شو نبو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو اونورو په نړه پورې
مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د
له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او
په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د -
حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول. ښاغلی عبدالجلیل وجدي
همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د -
هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او د پرو نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو
سره یو ځای شول. او اوس یې کن شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري)
ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو
او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلي که څه هم موږ ترې
د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو. موږ
د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو
بیا یې دومره مهم څه پکې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري
چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.
د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ
واخلي ځکه د حکومت حملې دوی د پېر پار ولې ځو مشرانو یې پرېښودل
هغوی د اجرګه د حکومت یو خطرناک کوابښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم
وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې د پېرجدي بڼه درلوده
د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېچۍ لیک وړاندې کړی شو دلیک له
لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاوړا تاو شو چې تا به ویل غومبسو
وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې
او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت
کولو نه راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.
لیک داسې و:
د سترګو توره علي شاه جان پیمان!
موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د
پښتنې میني لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړني وړځې د -
ملاقات په ورځ له یولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا
ته پرېښوده خوسبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د
چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما مخلو
کلي ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یوه نامعلوم ځای ته روانیږو
نور نو ستاسې خوښه چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د ډېر وارخطا وو. له دوی
سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یوازې د دوی د
اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي.
او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه
په اغفال کې ساتلي وو خوداسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د
اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی
دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه
پوښتنه وکړه ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه
واست نو رو مشرانو هم دا دولت د مهربانۍ او داړ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په
شنو شنو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړه پورې
مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د
له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او
په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د -
حکومت نشئ کېدی (په ریښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یوځای شول. ښاغلی عبدالجلیل وجدي
همغلته له مجاهدینو سره پاته شو. اسمعیل خان مایار هم وروسته د -
هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېر نور وهم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو
سره یوځای شول. او اوس یې کن شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري،)
ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یوازې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو
او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس را ولېږلې که څه هم موږ ترې
د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ
د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو
ښایي دوموږ مهم څه یې نه وي خو موږ ته هغوی یوازې دومره اهمیت لري
چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت حُسینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ
واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي ؤ خو مشرانو یې پرېښنودل
هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کواښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم
وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده.

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېټی لیک وړاندې کړی شو د لیک له
لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غوبېسو
وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې
او دې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت
کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک دا سې و:

د ستړګو تور علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د
پښتني میني لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی و اوکه چې د جرګې غړو مونږ ته –
وویل تاسې د وردکو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو
کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو –
زره پوښو- درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي
نړونه یې سوري کړي اوجوماتونه او قرآنونه یې سوځولي. ښځې او ماشومان
یې په غرونو کې د روزګار سره او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې
چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړ شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه
یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یوځه ژړېدلي
وو او زموږ په غم کې موږ ځان راسره شریک نبودلی و- دادیوه رښتیانی افغان
وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتنو او پښتنولی کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکی ګناه
ده، پښتانه د تود او پیغور پوره چا ته نه پرېږدي که هغه دوردکو غوندې بې دفاع
قوم هم وي، دومره کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان
او افغانیت په ځای کولو د پاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه شي
زغملای خو ښه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو
پیښو کې وردکو کوم مسئولیت نه درلود.

موږ خپله قامولی له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه – نو ونو په تاسې اړه لري
چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه د روغې جوړې خبره که چېرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي
پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کا یې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو
او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زموږ نوري غوښتنې او شرایط
به هم ولېندې کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته دا نو دوکولي

کېږي موږ هیڅکله د ملامتی تور او پیغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردکو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه
لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتی حالات لکه
څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته مو شرح کړی دی -
هماغسې خپلو سترو مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې ووایو چې دوردکو مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله
هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځوانۍ دې برکت شه
د چک د سپین ږیرو له خوا

وکورئ د لیک په سرخط کې د ښاریدوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر
علي شاه پیمان د ماشوم غوندي دستر ګکو تورعلي شاه جانه په القاب مخاطب
شوی په دې ډول د مخاطب لپ معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه
داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې ډېر کوچنی دی.
په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یواځې د علي شاه جان
پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږدو کې پیمان ته وویل چې داسې نه ده دوردکو
سپین ږیرو تاسې ته په درنښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه
پښتون ځوان په توګه ستاسو دهیلو او آرزوو سره درته وظیفه وسپاري ترڅو
تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شویو
بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې
وروسته واخیستل بېرته میز ته راوګرځید ستر ګکې یې را وایستلې او پر میز
یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولی ته تېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالېږلی ؤ او لکه چې د جرګې غړو مونږ ته - وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو - زرهپوشو- درنو اوسپکو ماشینګنو او درنو بمونو بې کورونه وران کړي نړونه بې سوري کړي او جوماتونه او قرآنونه بې سوځولي. ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سړو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړ شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یو څه ژړلي وو او زموږ په غم کې موځان راسره شریک ښودلی ؤ- دا د یوه رښتیا نی افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکی ګناه ده، پښتانه د تود او پېغور پورې چانه پرېږدي که هغه دوردګو غوندي بې دفاع قوم هم وي، دوی مړه کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو د پاره قربانی کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي زغملای خو ښه کار و شو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

موږ خپله قامولي له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه - نو ښو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

باقي شوه دروغې جوړې خبرې که چیرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتولارۍ نرخونه او کانې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زموږ نورې غوښتنې او شرایط به هم ولاړ وي کېدای شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته داو د رکولی

کېږي موږ هیڅکله د ملامتي تولی پېغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړی دی - هماغسې خپلو ستر و مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وواېو چې دوردګي مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چک دسپین ږیرو له خوا

وکورئ د لیک په سرخط کې د ښاروندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندي دسترګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې ډول د مخاطب معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د ډېر کوچنی دی.

په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوا ځې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږده و جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو سپین ږیرو تاسې ته په درلښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو دهیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپارې تر څو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروسته واخیستل ببرته میز ته راو کرځېد سترګې یې راوایستلي او ږیرمینې یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې دول د ولسونو دا ایللو په اړه درڅېم دا حربه هم د ورډکو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې تړینه ندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یاتکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب د په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون، څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شوېدي.

د نوموړي کتاب یو فصل د ورډکو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال و کښل شوېدی لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سره رسوم. زه د ورډکو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که د وی دلته را څي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورېولې زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند دانه تضمین هم ضروري نه چې داخبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې د ورډک ما مرکې زمونږ د بین المللي دښمنانو نه په بخ شي او په خپلو لاړوکانو کې به ووایي چې ورډکو د داخله وزارت دامنیې یوستر قوماندان ووژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتي بڼه یې درلوده ولیکه،

د پروقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د ورډکو د جرګ سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه د پر خوشحاله شوم زه د پرېشانه نه لیکم - خو د پښتانه یو خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غوبانو، جرګو او سپین ږیرو سوځي - پښتون خپل مرې په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده، خپله څمکه موده خپله آرامه زندګی وکړئ - د خلکو کوندتاسې سره کوم مخالفت تر بورګلوي او دښمنی نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیابه اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړی ته چې د علي شاه لیک یې ورته وړاندې ووېل:

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

نیم ، څه چې مې ویلی هغه سرته رسوم . زه د وردکو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم ، که دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو . تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چیرې ما ور بولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو بیا د ژوند د تضمین هم ضرورت نه چې د اخپرو کوم له مرګه نه ویریږم - یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چیرې وردک ما مړکړي زمونږ دبین اللملي دښمنانو نیونه به یخ شي او په خپلو لاسونو کانو کې به ووایي چې وردکو د داخله وزارت د امنیې یوسټر قوماندان وواژه - بیا یې قلم راواخیست او دقوم په نوم لیک چې دننواتې بڼه یې درلوده ولیکه ،

دېروقدرمنو پښتنو زړورو سپین ږیرو او نازولو د وردکو د ځک سپین ږیرو !

له ټولو نه اول السلام علیکم !

ستاسو خط ما ته راورسید د ستاسو دخط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېر پښیمان نه لیکم - خو د پښتانه یوه خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتنو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو ، ښځو ، غویانو ، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتې بخښي - زه وایم چې خپله خاورو موده ، خپله حمکه موده خپله آرامه ژندګي وکړئ - د خلکو کوندتاسې سره کوم مخالفت تر بو رکلوي او د ښمنې نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیابه اوسئ ، زه ستاسو سپین ږیرو دلید و انتظار لرم .

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړی ته چې د علي شاه لیک یې ورته وویل ،

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو ، خو بېنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی .

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ور څخه بخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو د ایللو په اړه درڅیم د احربه هم د وردکو د مجاهدو مشرانو د تدبیر ، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې نه پېندی شوه .

او هغه د خوشال بابا خبره ؛

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه :

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب د ره افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون ، څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شوي دي ،

د نوموړي کتاب یو فصل د وردکو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وکښل شوېدی لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي .

... اوحق د سربښندونکو خپل او د توپکونو زړه ور ډکې پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چڼل کومان تس نس کړی وو - د قانونیت عدالت او مصئونیت بګټی یې یکنواخته غبرولې - ځواني جنایات، نیوني، وژني، وحشت او دهشت یې پرتره کی ورتیلی وُ - او په همدې توسه یې د ځرخي پله په خونړی زندان کې د دیولس زره بندیانو وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په نمه د داخله وزارت مرمخې ځړولی وُ.

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو محمد له آمونه ترا باسینده د عزیز ولي سندره د هغه په سنغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبو چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوبې د بدمرغي کودتا د خونړی سباوون قوماندان ځان له نورهر ډول خطر څخه بې غمه ګڼانه د پرچمیانو کارنې کړی وو - د تره کي ډلګۍ یې د روسي پرسفارت ورنښتلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شرلی وُ خود روسانو غلچکی برید اوکمین نیونه یې په فکرکې هم نه تېرېده چې د ده غارې تړې ورو ورو ورښمسو

نږیندی وراچوله.

د ده پر وراندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاتې وُ له نورو ګردو د ننیزو غالفتونو اوکوابښونو نږد هغه زړه تول وُ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکرځوله.

ورد کوته یې له پخوا زړه ډک وُ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس په خپلوکې د جنګوني تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولی وُ له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په ورد کو تا نکونه اوالوتکې وربارش کړی. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ وُ، نه دهشکه اونه هاوان. ماشین ګڼې هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ژرېغرانده لمبې پرآسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرمانې یې او ربل کړی وُ د احساساتو غرغړیزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سیلابې موجونه تو پانې کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج)، رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوېدلې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هرڅوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سیدونکی چې د سیمې په لومړی برخه کې او سېږي له یوې مخې یې وسلې وو او ددې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي سبا یې یوه جبهه ولرې که څه هم په چرپې او موشکش ټوپکونو هېڅ نه شوی کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نېږ ندل او د دغې متل پرښا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړني دفاعي کرښه کې.

د سیمې پرلومړنی دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګرد و نه آسمان ته وختل د توپونو له غورهېی سره ځمکه لکه د زلزلې رپېدله - جانونه داوربارانه اوراوه - دغازیانو پرسینو د دښمن د وحشت کولیو ځولې

... او حق د سربښندونکو خپل او د ټوپکونو ږغونو ته دې پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین ځپل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصؤنیت بګتې یې یکنواخته غږول - ځوانې جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پرتره کې ورتېلې وُ - او په همدې توسه یې د ځرخې پله په خونړۍ زندان کې د دوولس زره بندیانو وژنې تر لست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په نمه د داخله وزارت ترمخې ځرولې وُ.

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو ځنه له آمونه تر اباسینده د عزیز ولي سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبوه چې د آمو او اباسینه همدغه اسره به د ده سرخوري.

دغوې د بدمرغې کودتا د خونړۍ سباوون قوماندان ځان له نور هر ډول خطر ځنې بې غمه ګڼله د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګۍ یې د روسي پرسفارت ورتیستلې وه او پوزانوف یې له سفارت ځنې شرلې وُ خود روسانو غلچکي برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غارې تېرې ورو ورو دورښمنو

زړینې ورا چوله.

د ده پر وړاندې یوازې د مجاهدینو مقاومت پاتې وُ له نورو ګردو د ننیزو بغالفتونو او ګوابښونو د هغه زړه تول وُ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت تکولو ته مخه وکړځوله.

وردګو ته یې له پخوا زړه ډک وُ ځکه له ده سره یې د وکه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولی وُ له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردګو تانکونه او الوتکې وریارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ وُ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګن هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ژړغړانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرمانۍ یې اوربل کړې وُ د احساساتو غړنېزه څپې یې په بله پسې د خوځښت سېلابې موجونه تو پاتې کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یوازې او یوازې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج)، رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوې لاس ته راوړنو لوېدلې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کورکې هر ډول ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سیدونکې چې د سیمې په لومړۍ برخه کې اوسېږي له یوې مخې یې وسلې وړاو د دې له پاره چې له خپلې سیمې ځنې له دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولرې که څه هم په چرې او موشکش ټوپکونو هېڅ نه شوي کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نیېږندل او د دغې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس در غله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنې دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنې دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو، ټوپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د ټوپونو له غورېږسره ځمکه لکه د زلزلې رپېدېده - جاروونو او بمبارانو اوراوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت کولیو خولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنخولې او په وينو کې لمبېدل د شهيدانو د سرلوړي کاروان بهير غازيانو نورهم د انتقام اوکسات د جذبو تو پاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګوليو په بڼلی کې تور سرو زخميان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهيدو د کې خمرې به يې ترنيمايي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدينو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدينو لومړني ګروپونه د کمو شهيدانو او زخميانو له ورکولو وروسته په شا شول، تانکونه پرتشوموچو وروختل خو په دوهمه ليکه کې مقاومت د لومړنيو ګروپونو له يوځايېني سره نورهم پياوړی شو.

له پاسه د ليری ليری سيمو مجاهدينو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته راورسول په دوړو اوګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به يې يواځې ځيرو او عقابي سترګو د ناخوالو او يې وسيو ترشا د وروستی برې د سوبې او ډاډ د اميد رڼا ښندله او د انتقام بخړی ترې باد بېدل په اوږدو اوږدو ګتارونو کې د مجاهدينو ليکې لکه د سيند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو - د سيمې په کوټ کوټ کې د غزا چيغه پورته ؤ او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د يو توپک په وړاندې تانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات يې بارونه چلول او د اوربلی يې وروله او هليکوپټرونو د مجاهدينو د هور چلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشيندار يې چلول - جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سيمې ته يې د مجاهدينو له پاره د دوډۍ وړل ناممکن وګرځول - غازيان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د د دښمن د اور او ګوليو مقابلې ته اوږې ورکړې او سينې سپر کړې وې.

د سيمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ - هغوی چې يو ډول نه يو ډول وسله درلوده تکليف يې رونبا نه ؤ او په سنګرونو کې په نر جنګېدل، ټپيانېدل او شهيدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړی وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سرښندنې او مېړانې ته به يې وکتل نو ځانونه به ورته پيکه بنکاره شول خو چې لاس يې تش

وُنو بيا:

اوکه خدای مکړه سيمې ته قوه ننوځې هله به بيا څه کېږي.

دهرې قوې له آوازې سرانګ او جنګ پروخت د بې وسلي وګړو همدغه ستونزه چې د دوی د وجود غوښې يې ويلولې.

د جنګ په لومړيو مياشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول - کورونه به تول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده اوبېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې ترېږرو او کمرونو لاندې شپې تېرولې، خو وروسته بيا داسې نه وه سپين ږيری به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نژدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به يې ګوښه کول.

مجاهدينو ځای پرځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځايونو ته څېرمه به چې پوځ او تانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدينو د بريدونو ډېر مناسب وخت ؤ- مجاهدينو به پر دغسې وختو او ځايونو کې بنه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به يې له يوې مخې پرې تش او د پوځيانو پرتنو به يې سره مردک يخ کړل.

د جنګ زخميان د نژدې کليو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تور سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غمخوړنه کېده - داکلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه ليری ځايونو ته د سخت جنګ په جريان کې د زخميانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نژدې کليو او کورونو کې سره لدې چې د پوځيانو د بريد او تالاشۍ او د ټول کور او کلي د تباهۍ ويره وه د تور سرو له خوا په کلک هوډ او پخه اراده د زخميانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمراو شېلې څخه د جنګ، وينو او اور فوارې او شړبغرانده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور - د هر بودا، هرې تور سرې او هر ماشوم د ورانې، بربادۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنخولې او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام او کسات د جذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګولیو په ږغ لې کې تور سرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو د کې خمرې به یې ترنیمایي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړني ګروپونه د کمو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تا نکونه پر تشو مورچو ور وختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یو ځای ېنې سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیری لیری سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته راورسول په دوړو او ګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یوازې څیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او یې وسیو ترشا د وروستي بری د سوبې او د پاو د امید رڼا ښندله او د انتقام بځری ترې باد پدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان و، د یوه توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اورېږلې یې ورولې او هلیکوپټرونو د مجاهدینو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول. جګړې د ومره شدت غوره کړی چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د دوړ یه ورل ناممکن وګرځول. غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو و. هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې رونبا نه و او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانۍ او د خپلو همځولو سر ښندنې او مېړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه ښکاره شول خو چې لاس یې تش

و نو بیا:

اوکه خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې ــ راتګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول. کورونه به ټول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوی هغوی به په غرونو کې تره برو او کمرونو لاندې شپې تېرولې، خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیری به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نژدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول.

مجاهدینو ځای پرځای سړک بند کړی و. او همدغه ځایونو ته شېرمه به چې یوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو د پرمناسب وخت و. مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې بنه د خوند حمله پېرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پر تنو به یې سره مردک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نژدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تور سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده. داکلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه لیری ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد د پېر ګران و.

په نژدې کلیو او کورونو کې سره لدې چې د پوځیانو د برید او تالاشي او د ټول کور او کلي د تباهي ویره وه د تور سرو له خوا په کلک هوډ او پخه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمراو شېلې څخه د جنګ، وینو او اور فوارې او شړ بغرا نده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور ــ د هر بوډا، هرې تور سرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

اومرګ انتظارته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هر بم سره به ځمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لومړۍ کرښه کې وه او وسله یې چریکي او موشکش توپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کول دلته وه چې د دغه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په شېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د هوډ په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمېدلي ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اورس به نوی بله و یا پرمنه سره به او پر سوا شکست یو له بل سره سترګې لګوي او هود به ازموینې نود تا نکونو کتار د دوړو او لوګړو په توپان کې د تېښتې غه اخیستی وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او د توپکو ږونه ورک پاته شول.

...اوتول یې د روس پر ضد یوه کوټلې سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده. پرځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه. خلک له کار او خوارۍ ورکار شوي وو، هسې هم د کلو ژمي په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېښاوته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جوماتونو تا واخانې بنې تودې وې. د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جومات د تبي سر او پېښاو کې بندو او به د هغې په لید نو کتنو سره ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او داسې نره منلې وه چې دیخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي، په ځانګړې اندازکې به یې ترلېرې لېرې د واورې غورېدلې څادرته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې پس وار ها د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورۍ چې پر کابل د اسلام بېرغ رپېږي نو د کابل په فتحه کې پاته څه دي، تر ارغندي شاوخوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې ده له قضاما پېښین ورورسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هرې سرې به څمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پرسرېږي د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لومړۍ کرښه کې وه او وسله یې چړې او موښکش توپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کول دلته وه چې د دغه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په څېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پس وړاندې پوځیان یوځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو دهوډې په مقابل کې به یوځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمېدلي ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویارنه سریه او رسوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هوډ به از موېږي نو د ټانکونو کتار د دورو او لوغړو په توپان کې د تېښتې غنه اخیستی وه او دغسې د حق د لارې سرټیرو خپل او د توپکو زړونه ډک پاته شول.

...او تول یې د روس پرضد یوه کوټلی سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پرځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ژمي په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېښاورته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. - د جومات ونو تاواخانې بنې تودې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جومات د تبې سر او پیټاو کې بند او به د هغې په لید نو کتنو بنه ګرم وُ.

خلکو د پسرلي په تمه وُ او دا یې نره منلې وه چې د یخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي ، په ځانګړې اندازکې به یې تر لیرې لیرې د واورې غورېدلي څادرته وکتل او بیا به یې په داډمنه لهجه وویل چې پس وار ډا د واورې لمن ورټوله شي بیا به کوري چې پرکابل د اسلام بیرغ رپېږي نو د کابل په فتحې پاته څه دي تر ارغندي شا و خوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې، له قضا ما پښین ورورسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

ځوک پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په
کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې ځوک مامور
به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.
خلک د مالګې، چای، بورې او نورو ضروري ورځنیو موادو
له سخت کاختي سره مخ و له کابل ځخه ورته د کوټه د دغه ورمواد ویه
ورن سخت بندیز لګول شوی و او پدې نامه چې، تاسې اشرار چاغوئ،
د سوداګرو توکي مالونه ضبطیدل.
په هدغه ورشرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي
خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او ابا سیند سندرې او د هغه ستونې شلول
یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو ځخه د ببرک د نارې سورې پورته شوې
او چې پر سبا یې خلک پیتا و وهنو ته راوتل نو دا خبره خوله په خوله کرځیده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر تانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت یې کېنولی دی.
سیمې ته لدې ځکې هم د آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې ځه -
کېدونکي دی ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خورو ځې مسلسل
د اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول
شي نو سمدستي به د کورو تو خراغونه وژني او پر کړکیو به پردې ځروي.
د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی و رځ خپرونې وکړې
او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سړي د کابل راډیو
نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي
ورځې ځخه د مجاهدینو موقف، مورال، عظمت، بری او برلاسی او د ببرک د رژیم
او بادار وارخطایي دوه نری - رسوایي او شرمیدلی ماته جوته وه د

روسانو یرغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې کار وکړه لکه چې په دغه سارو او
کرخت زړي کې پراون پیتیرول وشیندل شي.
اوس نو هیڅ ته هیڅ دول سوال او شک نه و پاته - کافر روس
پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سر اغونه
شول او د مرکز لوری یې ونیو. ـــــــ مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه
ورسول ځوله حالاتو او راتلونکی له پاره له پروګرام ځخه ځانونه خبرکاندي.
مازیګر خواته د توپ پر پوځي ځوکی د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو
په ډېره قهرماني په نیم متر واوره کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د بره برید
وکړ په میړانه وجنګېدل او د پوځي ځوکې زیاتره برخې یې ونیولې.
له حملې ځکې مجاهدینو په لوډسپیکر کې د ځوکې پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تیری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او
فریضه ده چې د دغه تیری په وړاندې ودریږي، موږ او تاسې بنا یې په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو وروڼو سره یو ځای شئ، تاسې
زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد
په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.
خو د هغوی ضمیر ژوندي داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او دا هر څه یې له هغوی ځخه هېر کړي وو او
له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزونو یې د آزادی احساس داسې کډه کړی و
چې بېرته را کرځېدل یې ناشوني و.
مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له مخه تلو او پسرلي په رارسېدو
د خپلو بریدونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي
یرغونو وحشیانه یرغل نو رهم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلي او ځانونه

څوک پر هم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور به سیمې ته راغی نو بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورو ضرورت وړ لومړنیو موادو له سخت کاختۍ سره مخ و له کابل څخه ورد کوته د دغه وړ مواد وړ په ورن سخت بندیز لګول شوی و او پدې نامه چې "تاسې اشرار چاغوئ" د سودا ګرو ټول مالونه ضبطېدل.

په هغه وړ شرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او اباسین سندرې او د هغه ستونې شلول یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک نارې سورې پورته شوې او چې پر سبا یې خلک پېیتا وهنو ته راووتل نو دا خبره خوله په خوله کرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پر تخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لدې څخه هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه کېدونکې دي څکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې څوورځې مسلسل دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورو تو ځراغونه وژني او پر کړکیو به پردې ځړوي.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړې وې څ خپرونې وکړې او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سره د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړۍ ورځې څخه د مجاهدینو موقف. مورال، عظمت، برۍ او برلاسی او د ببرک د رژیم او بادار وارخطایي دوه زړی. رسوایي او شرمېدلی ماته جوت وه د

روسانو یرغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او کرخت ژمي کې پېټرول وشیندل شي.

اوس نو هیچا ته هېڅ ډول سوال او شک نه و پاته. کافر روس پر وطن تېری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سر راغونډ شول او د مرکز لوري یې ونیو. ـــــــــــ مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه ورسول څوله حالاتو او راتلونکې له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبرکاندي.

مازیګر خواته د توپ پر پوځي څوکی د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو په ډېره قهرمانۍ په نیم متر واوره کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د بره برید وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکۍ زیاتره برخې یې ونړولې.

له حملې څخه مجاهدینو په لوډسپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تېری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تېري په وړاندې ودرېږي، مون او تاسې بنايي په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو وروڼو سره یو ځای شئ، تاسې زموږ وروڼه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو هغوی ضمیر یې داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او دا هر څه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و چې بېرته راګرځېدل یې ناشوني و.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تلو او د پسرلي په رارسېدو د خپلو برید ونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي پوځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

سنه چمتو کړې څکه له روسي جنګي پوځ سره مقابله اروانه وه دوی داهم اټکل کړی و چې روسي لښکري به پردوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي، هلته روسانو د ببرک په واسطه یولړ مانورې تر لاس لاندې ونیولې خو مجاهدینو ته د همدغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوړو خوړلو مانورو ته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې د سیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کیږي - داسې وسلې یې راوړي چې له کابله هر ځای چې وغواړي په غځنه کولی یې شي پدې ډول هر مرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې د یوې سیمې وګړي د یوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به تري وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د نعرې بله یې درېنده وه، ددې په څنګ کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ولې ته رسیدلی دا د خلقیانو غوندې وحشیان ندي چې ووژنه او جیل ته واچوه - دا ښاري او متمدنه ولږه ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلی په غموغیمو کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. پخپله ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله و چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشۍ لړۍ تر یوه وخته ختمه کړه وروسته له کابل ښځه د غذایي او نورو لومړنیو موادو له وړلو ښځه بندیز و نه لیرې کړې شول.

خو د ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیوی ارګ او پاریس غوندې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیري هیڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب ځنګه منکر دي - بخارا او سمرقند یې نیولي هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، د دغو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ کوڅو د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای تري هیرولی. په رښتیا هم چې د ولس دنو حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نواو ښځې ولاړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساڅې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کراره پرې نښودل او دغه ورپې ټول د روس او د هغوی د برېښې پر ضد یوه کوټلی سرتاسري او نه ماتېدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي و دا مې مقابله او مقاومت چې بریا یې په تقدیر کې کښل شوې و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنه چمتو کړي څکه له روسي جهنمي پوځ سره مقابله را روانه وه دوی داهم اټکل کړی
و چې روسي لښکري به پر دوی سخت حملې کوي او خونړی جګړه به دوام پیدا کوي،
هلته روسانو ذبیرک په واسطه یو لړ مانوري ترلاس لاندې ونیولې خو بیا هم دینو
ته د هغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوانړو خوږولو مانورته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې
روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې
دسیمې کرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کیږي - داسې وسلې یې
راوړي چې له کابله هرځای چې وغواړي په غښته کولی یې شي پدې ډول
هر مرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره
دي چې د یوې سیمې وګړي د یوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به
سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.
داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو
پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د زړه پله یې دربنده وه، ددې په څنګ
کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی
دا د خلقیانو غوندی وحشیان ندي چې وژنه او جیل ته واچوه - د اسنادي او ممدنه
ډله ده، لکه د خلقیانو دغرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلي په غمو غمو
کوږونو کې لوی شوی او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. پخپله
ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې
امله و چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشي لړۍ تر یوه وخته ختمه کړه ور دګر ته له کابل
څخه د غذایي او نورو لومړنیو موادو له وړلو څخه بندیز ونه لیرې کړی شول.
خو دولس په مغزو کې د "روس راغلی" خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیو یارک
او پاریس غوندی ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره
کوي وژني، او ځان پرې وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیری هیڅ ډول توجیه نشوای
منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې
نیولي هلته یې جوماتونه ورانکړی او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي،
دغو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ څخه
د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هیرولی. په رښتیا هم چې د ولسونو
حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نړاوښتې واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه
د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساتنې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې
دوی یې هیڅ کړاو نه پرېښود او دغه ور یې ټول د روس او د هغوی د بریښو پر ضد
یوه کوټلي سرتاسري او نه ماتېدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي و او داسې مقابله
او مقاومت چې بری یې په تقدیر کې کېښل شوی و.

... اوښکې په غوړځنګ وي!

بیا هم داسې میاشت وه- یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوبه
شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستوري ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او
تک شین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوچن آسمان پر وریځو ورو ورو
او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوچنې شپې په -
سبا کېدونه وه خوښه- نن د سپوږمۍ وړښمینو وړانګو هغه ځواني
ځلا نه درلوده، داوړتکه سره بریښېده لکه چې همدا اوس د
وینو له سیند څخه لېبه لغړه راختلې وي.

بیا هم دروژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې- پېښې د همداسې یوې
هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزي رالنډول او یوې ویرجنې
او غملړلې ورځې ته یې ځای پرانسته.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ
په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو- اوږده سوچونو او بوږنونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو.

نن د پښېمنۍ په چرګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده
داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مړیو هم چا منګولې ښخې کړې وي -
د سپو غړونه یې تپ توپ وو او یواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې
په اوږدو کې څه ویروونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ
نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له
پاڼو سره کوټي نه خوري سړي به ویل چې نن داهر څه یوه خوځښت
وېرې په خپله غېږ کې نغښتي دي او یواځې همدا ستړي او ناکراره انسانان
دي چې خپلې ځوانیمرګه او تنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنونکو
سوچونو په سر اخیستي- تر خو خاطرو او یادونو یې مخې ته داري جنګې
کړي او پرهر ژړلي خیالونه یې سترګې پټېدو او دې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار
دملا څخه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستومانه بزګرانو له پاره
یوه بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي اوچتولو
ته رادبره شوه.

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې
دناکراره لمځو د هغوی پر اوږو دیوه دېر درانده بار نه هم درنده
اوږ مولوونکې ثما میده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې
راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داو داسې له پاره کلیوال یو پر دو پیالې غاړې ته راتلل، د اوبو
تالاښو له حرکت او د څپو ناکراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاو چن
ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې
یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شېبه کې نیمایي جومات ډک

... اوښکې په غوږ ځنګ وې!

بیا هم د اسد میاشت وه - یوه درنده ، ګرمه ، اوږده او دوبه شپه چې هیڅ سبا کېده نه .

ستورې تو له شپه تت تت او پټ پټ کېدل ، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوبجو آسمان پر وړېر تېر وروورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوبجنې شپې په سبا کېدو نه وې خوښه - نن د سپوږمۍ وړېښمینو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده ، داورېتکه سره بریښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېه لغړه راختلې وي .

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پښتني د همداسې یوې هیبتناکې او درنې شپې د تېر بدو مرزي رالندولو او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې مخه پرانستله .

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو - اوږده سوچونو او بوږنو ونګو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو .

نن د پښیمنۍ په چرګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریو هم چا منګولې ښخې کړې وې - د سپوږمۍ ونه یې تپ توپ وو یواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویرونکې انګازې خپرې کړې . د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له پاڼو سره کوتې نه خوږوې سرې به ویل چې نن د اهر څه یوه خوځښ وېرې پخپله غیږ کې نغښتي دي او یواځې همدا ستړي او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانمرګه اوښکې هیلې یې آرام نه پرېږدي - بوږنونکو سوچونو په سر اخیستي - تر خو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې جنګې کړې او پر هر ژړلي خیالونه یې ستړګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي .

د دغې غمجنې شپې درونند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار دلما څخه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوما نه بزګرانو له پاره یوه بله ستړې ورځ د کار اومزدورۍ د درانده پېټي او چتولو ته رادبره شوه .

دغې شپې د هغوی هیڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره لمحو د هغوی پر اوږو دیوه دروانده بار نه هم درنده اوږ مولوونکې تما مېده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله .

داود اسه له پاره کلیوال یو بیو دوبیالې غاړې ته راتلل ، داو بو نا انده وله حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاو جن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوارژوند یې یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شېبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هم شو- دعاګانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول را ووتل. د سهار څرګ لا نه وه ایسته شوی د غرونو په څوکو لا پېروني پرېوتي لرخېلې ورانګې پورته نه غوړولې چې کړ سهار شو دا کړ سهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جېټ الوتکې په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړه ومنله چې د قوې د راتګ دا څو ورځنی اوازې حقیقت ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اوني له سهاره ترماښامه اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي- له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو پدغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هر یوه سره مخابره ده او چا د تیارسۍ او بریډ قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سره وپوښتي، بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه پلوه راغونډ شول- کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو جېورې یې ډکې کړې، ټوپکونه یې سنبه وکتل، خپلې یې کش کړې- ملاوې یې ټینګې کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بډ وهلې. د حرکت لوری معلوم وُ د دغرې ډګر ښکاره وُ او د قربانۍ او ازموینت مهال رارسېدلی. داسې لکه چې څوک بولۍ ورکوي، وخت غبرګې کوي، جذبات ورته لوری ښیي، احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لار جاروکوي- حالات یې د انتقام او مقابلې ولولې توپانې کوي او وینې ورته د تویېدو پیشکشونه کوي.

نه داخبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک- دا د کوم تنظیم دی او هغه د کوم...

هر څه څرګند وُ، هدف روښانه وُ، لار سپېځلې او نیغه وه د ښمن معلوم وُ مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتمي. سرې فکر کاوه چې یوه روحاني ترون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتاروونه وخوځېدل- دورې پورته شوې- د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته- د حق د شمن پټنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مینه او جوش یو له بل څخه وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ د زړي کوي او دسا تېرې نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنه دو، پخوا او قوي قدمونو لنډوله چې منزل یې د ایثار او سربښندې هغه تلپاته مقام وُ چې د حق شمه یې د خپلو وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو ګولیو مخې ته په دوبره هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی وُ یو سېلاب وُ چې په غرېبدو راروان وُ یوه سمندر دې خوا ځه اخیستی وه د انسانانو یو محیانده سمندر په دره کې په خوځېدو وُ؛ موجونو غرغرې وهلې، څپې په غوره ځنګ وې قربانۍ سر په تلی کې ولاړې وې او د آزادی یوه طغیاني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سرې فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تېره، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ د شو- دعاګانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړه لا نه وه ایسته شوې د غرونو په
څوکو لا پېروني پرېوتې لمر خپلې وړانګې پوره نه وې غوړولې چې کړسهار شو
داکړسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جیټ الوتکې
په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو مسله چې د قوې د راتګ دا څو ورځنۍ اوازې حقیقت
ته نږدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اونۍ له سهاره تر ماښامه
اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي- له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پېښ راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه
لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هر یوه سره مخابره
ده او چا د تیارسۍ او برید قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سړو وپوښتي،
بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه
پلوه راغونډ شول- کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو مجورې یې ډکې
کړې، ټوپکونه یې سنبه وکتل، خپلې یې کش کړې- ملاوې یې ټینګې
کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بېد وهلې. د حرکت لوری معلوم
و د غرې ذکرمنکاره و او د قربانۍ او ازموینې میدان راد بره. داسې لکه
چې څوک بولنه ورکوي، وخت تېرې کوي، جذبات ورته لوری ښیي،
احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لار جارو کوي- حالات یې د انتقام
او مقابلې ولولې توپاني کوي او وینې ورته د تویېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک- دا د کوم تنظیم دی او
هغه د کوم...

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او نیغه وه د دښمن
معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتمي. سړي فکر کاوه چې
یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه
آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې
خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل-
دوړې پورته شوې- د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته- د حق د شمې
پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مینه او جوش یو له بل څخه
وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ د زړې کوي
او د ساتېرۍ مخې ته ولې.

نن دغه لار داسې درنده، پخوا او قوي قدمونو لنډوله چې منزل
یې دا ایثار او سربښندنې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمه یې د خپلو
وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو
ګولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی و، یو سیلاب و چې په-
غورځېدو راروان و، یوه سمندر دې خوا مخه اخیستې وه د انسانانو یو
څپاند سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غرغړې وهلې،
څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ
یوه طغیاني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تیږه، هر

ناو او هربوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان رسوي.

کولي وچليدلي، ټانکونه وغرېدل او مزايل په غرمبېدو شول، سيمه داورلمبه شوه د کوليو ږلۍ او د بمونو باران په اورېدو شو. د آسمان پرمخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان په دغه کردجنه فضا کې د خپل سفر لار لټوي او دوړې شوې، لوګي شول نه ديو بل غږ اورېدل کېده او نه يو بل سره ليدلی او پېژندلی شوای.

جيټ بمباري، کولي آتشي، ناپام او کيمياوي بمونو داسې لکه چې ځمکه يې سوځوله په بل غ اروېلي وي هرسړي فکرکاوه چې هم دا دې ژوندي دی نوربه نو د ځمکې پرمخ هيڅ هم نه وي پاتې.

هليکوپترو، راکټونه اوروول او کوماندويي پوځيان يې کوزول ترمازديګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندويي پوځيانو بهير راماتۀ و. او په هره غونډۍ او هرخوړکې پښه وونن له دبرو او کمرونو پوځيان زيات معلومېدل - هره دبره به چې سړي وليدلی شوای نو وبه ښورېده او پوځي به ترې جوړشو له الوتکو ټانکونه او نورې درندې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه، ميزايل او... تا به ويل له هرناو او غونډۍ سره يوې فرقې او غونډ اړولي وي.

بنايي پوځي متخصصين او عسکري ماهرين يې ونه منې - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضيو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وايي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ايجاب نه کوي عسکري قوانين دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځيانو ګنجايش نلري او...

خو دا ستر کوليدلی واقعيت دی خپله يې د کابل پوځي افسرانو هم تصديق کړې. د متخصصينو او ماهرينو شمېرنې او فرضيې خو هغه وخت هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له يرغل سره دوی په دوو درېو مياشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبينې کړې وه او د افغانانو غوراو او مقاومت يې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً د دغه شمېرنو فرضيو او نظرياتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد بايد له سره پيل شوی او د برې تر درشل هدو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته وښودل د ډېرو ځکې وبينې او سنجونې يې ناسمې ثابتې کړې او د ډېر نظريات او موضعګيرۍ يې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هزينه، وسله، تکيه او قوت، هغه مادي وسايل او مهمات ندي چې د پوځي زېرمو له تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله يې له کاره نه لوېږي او قوت يې نه کمزوری کېږي ځکه خو يې شوميخانيکي او نظري درسونه او نظريات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ايمان، عقيده، تصميم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - د وار ساپلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندۍ درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسکيرلو او ځېلو ته په ګوته کوي چې د وېنې په بيه آزادي حتماً اخيستلی شي.

ناو اوهربوېتي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمونو ته ځان رسوي.

کولۍ وچلېدلې، ټانکونه وغړېدل او مزایل په غرمبېدو شول، سیمه داور لمبه شوه د کولیو ږلۍ او د بمونو باران په اورېدو شو. د آسمان پرمخ دالوتکو ټولۍ او کتارونه داسي معلومېدل لکه چي هوايي مرغان په دغه کردجنه فضا کې د خپل سفر لار لټوي دوري شوي، لوګي شول نه دیو بل غږ اورېدل کېده او نه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمبارۍ کولۍ آتشي [illegible] نیپام [illegible] او کیمیاوي بمونو داسي لکه چي ځمکه یې ستوله په بل غږ اړولې وي هرسړي فکر کاوه چي هم دا دې ژوند دی نوربه نو دځمکې پرمخ هېڅ هم نه وي پاتي.

هلیکوپټرو راکټونه اورول او کوماندویي پوځیان یې کوزول تر ماز دیګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندویي پوځیانو بهیر راماتۀ ؤ. او په هره غونډۍ او هرخوړکې پنډ ووښن له د برو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل - هره دبره به چي سري ولیدلی شوای نو وبه ښوریده او پوځي به تري جوړ شو له الوتکو ټانکونه او نوري درندې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یو یو فرقې او غونډ اړولي وي.

بناپې پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه منـي - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیوله مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او...

خو دا ستر کولیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړي. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چي د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پیشبینې کړې وه او د افغانانو غورځاو او مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنې فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد بایدله سره پیل شوی او بریې تر درشل هدوره سیدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د بېري شمېرنې او اټکلونه اپوته وښودل د بېري مخکې وېینې او سنجونې یې ناسمې ثابتي کړې او دبېر نظریات او موضعګیرۍ یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هزینه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات نه دي چي د پوځي زیرمو له تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شومیخانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - د وارسا بلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندۍ درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم درې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او ځپلو ته په ګوته کوي چي د وېښې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

... او هغوی خپل ارمانونه تر سره کړل

فضا تورو دودونو لاندې کړې وه - د لمر سترګه سمه نه ښکارېده - د بارودو سوې بوی له هر لوري پورته کېده - له هرې خوا د اورباران او د ګولیو ږلۍ اورېده، په سترګو کې اوښکې وچې وې خو وینې بهېدلې - سرونه ستي کېدل - سینې غلبیل کېدلې - هډونه په هوا الوتل - غوږونه باد بېدلي او لمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - اورونه وو - لوګي و او د بارودو سوځنده بوی. نن هر خبره او هر تصور د قربانۍ و، د جنګ و، د ډغرې و، د شهادت و، د برېد و، د یرغل و، د بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د ټپ او پرهر.

له کومې پښې، له کومې ډبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک ډزې شوې هلته به بیا اوربل و - د بمونو باران او د ګولیو دندوکار به و - هلته به بیا نه بوټي پاتې و نه کس او نه ډبره - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو لوګی به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر دغو بمبارونو او ګوله باریو لاندې به نه څوک ژوندي پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله چې یواځې د ژوندي دي، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو، د بمونو په باران

او د ګولیو په ږلۍ او دندوکار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوژخ خواب مرګ - د هر سنګر انجام په اور ستي کېدل او د ډېر لېر مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د بریځو د دهشت خپرونکو پروپاګنډو ونو ږبې هم همدا ور چلېدې او هداسې ژبغرانده لمبې یې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هله چې مقابله د مرګ غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

هملته او په همغه ځای کې د خدای (ج) دلارې سربښندونکي د وطن له مینې سرشار، د حق په مینې مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته اوله ډغرې او مقابلې را د بخوا بله لار، بله اسره، بل لوري او کومدرنه لیده.

نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري د شهادت په طرف، د وینو توییونې پر خوا او د سر ښندنې په لاره یې پاخه دراندې او دادمن قدمونه او چټول - دا ور لکه چې هغوی یو تجارت په لاره چولې وي - داسې تجارت چې ځانونه یې سکې کتهندوی بلل او هغه د خپلې وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای (ج)، د رضا ګټل و - سبحان الله څومره وپار من تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت او به او بهګر او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کېدلی نشي.

وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

... او هغوی خپل ارمان ته ورسیدل

فضا تور او دوړو لاندې کړې وه - دلمر سترګه سمه نه ښکاریده - دباروتو سوی بوی له هرلوري پورته کیده - له هرې خوا داو وریاران او دګولیو ږنګ اوریده، په سترګو کې اوښکې وچې وې خو وینې بهیدلې - سرونه ستي کیدل - سینې غلبیل کیدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې بادېدلې اولمبې او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او ژوندونه هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - اورونه وو - لوګي وُ او دباروتو سوځنده بوی، نن هرخبره لوهر تصور دقربانۍ وُ، دجنګ وُ، دوغریو وُ، دشهادت وُ، دبرید وُ، دیرغل وُ، د بم وُ، دټانک او توپ وُ، دزخم وُ او دټپ اوپرهر.

له کومې پرنې، له کومې ډبرې او له کوم لورې به چې دټوپک ډزشوه هلته به بیا اوربل وُ - دبمونو باران او دګولیو دندوکار به وُ - هلته به بیا نه بوټي پاتې وُ نه کس او نه ډبرې - هغه ځای به سوړ او ړن شو، لمبه به شوه لوګي به شو او وران او ویجاړ.

دهرسړي دا خیال وُ چې ترد غو بمباریو او ګوله باریو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله چې یوازې دیُ ژوندي دي، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او دګولیو په ږنګ او دندوکار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې دهر دوږ ځواب مرګ - دهر سنګر انجام به اورستي کیدل او دوبر لړ مقاومت قیمت دسر حتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره دهغوی د بريڅو د دهشت خپروونکو پروپاګنډونو زړونو ږبي هم همدا ورچلیدې او هداسې ژبغراند له لمبې بې ښندلې.

هلته چې مقاومت دحتمي نابودۍ نوم وُ او هلته چې مقابله د مرګ غبرې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه وُ.

هلته او په هغه ځای کې د خدای دلارې سرښندونکي د وطن له مینې سرشار، دحق په مینه مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته اوله دغې او مقابلې نه د یې پخوا بله لار، بله اسم، بل لوری او کوم درنه لیده. نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري دشهادت په طرف، دوینو تو بیو نې پرخوا او دسرښندنې په لاره یې پاخه درانده او دادوس قدمونه اوچتول - داو لکه چې هغوی یو تجارت په لاراچولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې بیکې ګټندوی بلل او هغه دخپلې وینې په بدل کې دخپل سر په عوض کې دخدای ج، درضا ګټل وُ - سبحان الله څومره وپار وس تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یوازې دیوه سنګر کیسه دهغه سنګر خبره چې دخپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت او به او به کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس په وینه او سر د آزادۍ قیمت اداکولی شي هغه غلام کیدلی نشي.

وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به یې ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل
دغه سنګرونو چې ټولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه ځګره کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرهېدلې ماتې تاریخ یې اغوږ
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
تر لمبې سرې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته بې ځوابه یم چې څه ورپېدغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو. چا قومانده ورکړې وه. کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه. داسې لکه چې قدرت پخپل لاس را ټول کړي او
انتخاب کړي وي. یو یو یې له هره حزبه او هرې سیمې راغونډ او بیا کلي کړي
لکه چې په دوی کې یې د داسې ستري مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا د له به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړې د خاطرو یادګار.

په رښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بینه.

سړی حیران شي. اوس هم سړی سم نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهارلیا نخه مهال ونښت. الوتکو د وسپنو او اور باران
پیل او بیا ټانکونو، د کولیو بزلې، خو حق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې. غرمه شوه تکنده غرمه. ځمکه د اور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سورلوکې. کرونه رغرېدل. غرونه نرېدل د
دبرو پرخېچې ماېدل. خو خدای دلاري دغه قهرمان سربښندونکی له ځایه
نه خوځېدل. د دوی ګوته له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په تندي
کې سره شوه.

ژبې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د ټوپکو نو بارونه چلېدل.
د مرګ ویرووونکي هیولا ورته ځاغ خپلې دارې را ایستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیده. د دوی نظرونو د پرلیرې بل څه لیدل. بل څه یې
تصور کول او د هغه لپاره لېوال وو.

تر دې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین وچې درې
نور ملګري یې هم شهیدان شول. دراکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې
شوې وې. اوس له هغوی سره دا فکر وچې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په ډېر اطمینان یې یا یې بېرته کړې. بیل یې
خلاص کړاو په بوتو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، ټوپونو او ټانکونو خپل وروستی ګرخود دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک خبرې چالانې وې. د سرې پوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې ور شرح کړه ماښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل بیا یې خبره
شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و. زرزر بیا
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم را وویست د کاغذ پرېوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: "...... اوس قضا مازیګر دی زموږ د دهشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوي او ترهغو بوټو او شکو لاندې ... کړې. تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو... "
دا کاغذونه یې له ... سره دیوه نهېدلی کمربه

UKOA

دهغو سرتېرو د سربښندنې یادچې له یوې خوا په خپلو وینو کې ولمبېدل
دهغه سنګرچې توپونو او ټانکونو لوری په دفاع کې دشهادت په غېږ کې سر ونه
کېښودل او هغه سنګرچې دجنګیالیو د وینو رود یې په هغه ځګره کې د دښمن
د زور او وحشت سنتې وسرولی او دهغوی د شرهېدلی ماتې تاریخ یې اغوږ
کړ . او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن دوحشت او بربریت
غږ لمبې سړې کړي .

نه اوس هم دغه پوښتنې ته ځواب نه چې څه ورپېدغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو چا هدین راغونډ شوي وو - چا
راغونډ کړي وو - چا قوماندهٔ ورکړې وه - کله څه ور او چېرته یې دا
پربکړه غوټه کړې وه ، داسې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي - یو یو یې له هر حزب او هرې سیمې راغونډ او پیاکلي چې
لکه چې په دوی کې یې داسې ستري مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا دوله به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار .

په رښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بینه .
سړی حیران شي - اوس هم بېدې سم نه شي پوهېدلی او نه یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی .

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت - الوتکو د وسپنو او اور باران
پیل او ټانکونو ، دکولیو بڼلی ، خو دحق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې - غرمه شوه تکنده غرمه - ځمکه داور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سوړلوګي . کرونه رغړېدل - غرونه نړېدل د
دبرو پرخپې پاېدلی خود خدای دلارې دغه قهرمان سربښند ونکي له ځایه
نه خوځېدل - د دوی ګونه له ماتې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پر ماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په تټر
کې سړه شوه .

ژر یې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د توپکونو بارونه چلېدل -
د مرګ ویرووونکی هیولا ورته خاخ خپلې داړې را ایستلې وې خو د دوی -
سترګو هغه نه لیده - د دوی نظرونو د پر لیرې بل څه لیدل - بل څه یې
تصور کول او د هغه لپوال وو .

تر دې وخته نه - لس کسه شهیدان شوي وو - ماسپښین وُچې درې
نور ملګري یې هم شهیدان شول - دراکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر وُچې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي - په دې اطمینان یې یا یې بېرته کړې - میل یې
خلاص کړ او په بوتو او شکو کې یې ښخې کړې .

د دښمن الوتکو ، توپونو او ټانکونو خپل ورخ ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی - د کومک خبرې چالانې وې - د سړ پوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله - نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسیې یې وتر شرح کړه مابنام نژدې کېدونکی وُ او که یو ځل بیا نه خبره
شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې وُ - ژر ژر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې .

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم را وویوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل : « ... اوس قضا مازیګر دی زمونږ د هشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او ترهغو بوټو او شګو لاندې [illegible] کړې - تر اوسه زمونږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ [illegible] خپل لوري هلاک ته نژدې کېدونکي یو ... »
دا کاغذ ونه یې له [illegible] سره دیوه نهېدلی کمر په

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

چوله کې کښېنوول. تا به ویل چې هیڅ هم ندي پېښ شوي، هیڅ خبره نشته او دچا نوک هم ندی ویني شوی. دومره داده، داسې مطمئن او داورباوري لکه چې د هیڅ کوم اوخطر هیڅ ډول اندېښنه ورسره نه وي.

دمازیگر وروستی شېبې وې دوه نوی الوتکې راورسېدې. په نوي بنه او خونړي الوت. په دغه سنگر یې دري څلور دورې وخوړلې او بمبارۍ یې پیل کړه. یو شېن بخون لوگي پورته شو او دغسې ورو ورو د سنگر دوزې ځای ونیو.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې دکمر په چاک کې دا کاغذونه وموندل. هلته له ډېرو داوسپنو ټوټې ډېرې معلومېدې. له کانو د تشو مرد کو نالۍ ډېرې پرتې وې دهر شهید څنگ ته د تشو مرد کو انبارونه پراته وو. تراوسه هم اوسپنې او تشو نالیو هلته پس د بمبارو اوکانو څپله غلبه تمبکه ساتلې ده. هلته اوس دهغه ویارمن سنگر د شهیدانو قبرونه دحال په څېره دخپل سرلوړي شهادت او ویارمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس زوږند ساتي او د قبرونو دیوې یې د آزادۍ لار ځلنده او روښانه.

د ډېرې دغیرت کیسې یې خوله کښې ده رخم دی
چا ویلي دا چې شهیدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library